

**UCHWAŁA NR LIV/500/2014
RADY POWIATU W TARNOWSKICH GÓRACH**

z dnia 1 kwietnia 2014 r.

w sprawie przyjęcia Sprawozdania z realizacji „Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy w Powiecie Tarnogórskim za rok 2013”

Na podstawie: art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 595 z późn. zm.)¹⁾ oraz uchwały nr LIII/568/2006 Rady Powiatu w Tarnowskich Górach z dnia 29 sierpnia 2006 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Tarnogórskim na lata 2006-2015 oraz art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 674 z późn. zm.)²⁾

**Rada Powiatu
uchwała:**

§ 1. Przyjmuje się Sprawozdanie z realizacji „Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy w Powiecie Tarnogórskim za rok 2013”, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Powiatu w Tarnowskich Górach.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty .

Przewodniczący Rady Powiatu

Andrzej Fiałą

¹⁾ Przepisy wprowadzające zmiany opublikowano w: Dz. U. z 2013r. poz. 695

²⁾ Przepisy wprowadzające zmiany opublikowano w: Dz. U. z 2013 r. poz. 675, poz. 829, poz. 1291, poz. 1645, poz. 1645

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W TARNOWSKICH GÓRACH**

**Sprawozdanie z realizacji
„PROGRAMU PROMOCJI ZATRUDNIENIA
ORAZ AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU
PRACY W POWIECIE TARNOGÓRSKIM”
za rok 2013**

Tarnowskie Góry, luty 2014

SPIS TREŚCI

CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO ZA 2013 ROK

1.1	POZIOM I STOPA BEZROBOCIA	4
1.2	STRUKTURA BEZROBOTNYCH	7
	BEZROBOTNE KOBIETY	9
1.3	BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	9
	OSOBY DO 25 ROKU ŻYCIA	9
	OSOBY DŁUGOTRWALE BEZROBOTNE	10
	BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA	11
	BEZROBOTNI BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH	11
	BEZROBOTNI BEZ DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO	12
	BEZROBOTNI BEZ WYKSZTAŁCENIA ŚREDNIEGO	12
	BEZROBOTNI SAMOTNIE WYCHOWUJĄCY CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 18 ROKU ŻYCIA	13
	BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI	13
1.4	BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI	14
1.5	POSZUKUJĄCY PRACY	16
1.6	ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADÓW PRACY W ROKU 2013	16

USŁUGI RYNKU PRACY

2.1	POŚREDNICTWO PRACY	17
2.2	POŚREDNICTWO PRACY ZWIĄZANE ZE SWOBODNYM PRZEPŁYWEM PRACOWNIKÓW MIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO –SIEĆ EURES	19
	ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW	20
2.3	PORADNICTWO ZAWODOWE I INFORMACJA ZAWODOWA	20
2.4	POMOC W AKTYWNYM POSZUKIWANIU PRACY – KLUB PRACY	25
2.5	ORGANIZACJA SZKOLEŃ	25

INSTRUMENTY RYNKU PRACY

3.1	DOTACJE NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	28
3.2	REFUNDACJE WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY	29
3.3	STAŻ	30
3.4	PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH	31
3.5	PRACE INTERWENCYJNE	31
3.6	ROBOTY PUBLICZNE	31
3.7	PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE	32
3.8	FINANSOWANIE KOSZTÓW PRZEJAZDÓW DO MIEJSCA ZATRUDNIENIA, ODBYWANIA STAŻU, PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO, SZKOLENIA	33
3.9	DODATKI AKTYWIZACYJNE	33

INFORMACJA DOTYCZĄCA EWIDENCJI BEZROBOTNYCH I ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU BEZROBOCIA ZA 2013 ROK

6.1	PASYWNE DZIAŁANIA URZĘDU OGRANICZAJĄCE SKUTKI BEZROBOCIA – BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU	52
6.2	POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE I ORZECZNICTWO PROWADZONE PRZEZ PUP - STATYSTYKA	53
6.3	GMINNE PUNKTY INFORMACYJNO – DORADCZE	53

1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO

ZA 2013 ROK

1.1. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA

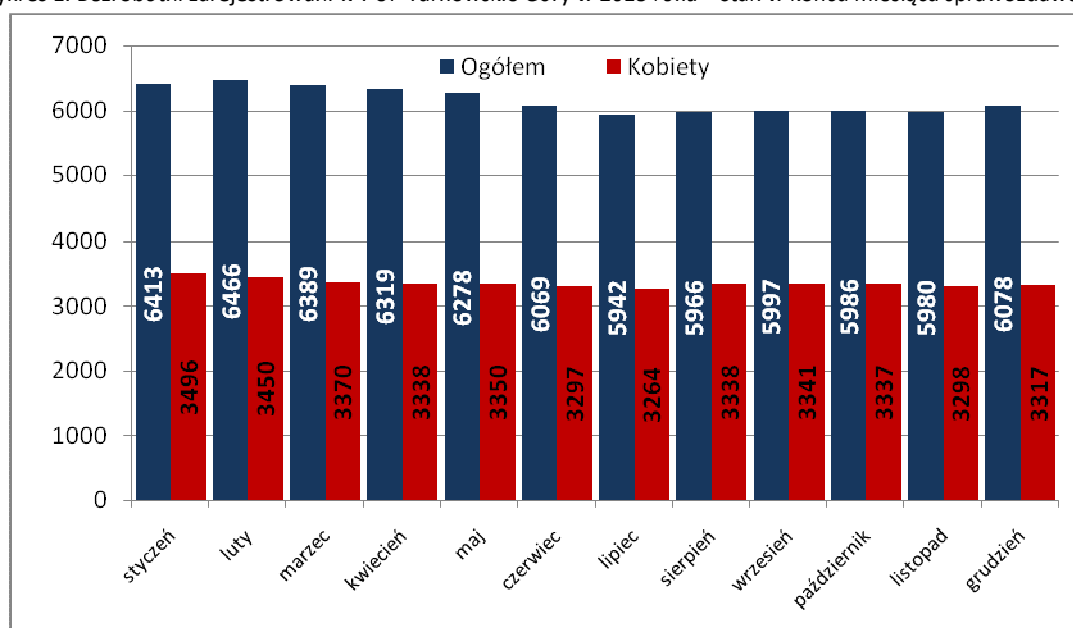
Na dzień 31 grudnia 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach zarejestrowanych było **6.078** osób bezrobotnych, w tym **3.317** kobiet. Liczba bezrobotnych była wyższa od liczby osób zarejestrowanych w analogicznym okresie roku ubiegłego o **120 osób** (31.12.2012 r. – 5.958).

Tabela 1. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2008-2013

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba bezrobotnych ogółem	3.551	4.872	5.335	5.351	5.958	6.078

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Wykres 1. Bezrobotni zarejestrowani w PUP Tarnowskie Góry w 2013 roku – stan w końcu miesiąca sprawozdawczego

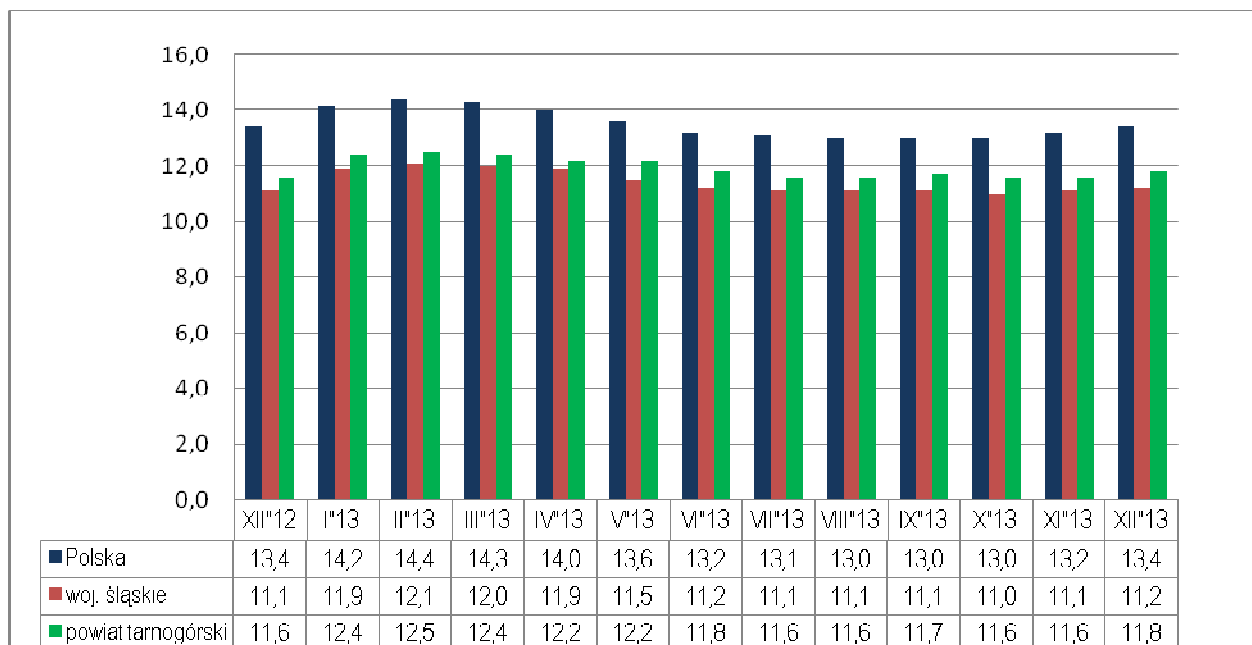
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Przedstawiony wykres wskazuje, że zjawisko bezrobocia charakteryzuje się sezonowością. Miesiące kwiecień - sierpień są okresami spadku liczby bezrobotnych, natomiast na miesiące rozpoczynające i kończące rok kalendarzowy przypada wzrost liczby bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach.

Na koniec grudnia 2013 roku stopa bezrobocia w powiecie tarnogórskim kształtowała się na poziomie **11,8%** i była wyższa o 0,2 punktu procentowego w porównaniu do stopy bezrobocia w grudniu 2012 roku (11,6%).

W dalszym ciągu utrzymuje się tendencja niższej stopy bezrobocia w powiecie w porównaniu ze stopą bezrobocia w kraju, natomiast odnotowuje się wzrost stopy bezrobocia w powiecie w porównaniu ze stopą bezrobocia w woj. śląskim.

Wykres 2. Stopa bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2013 roku – powiat tarnogórski, woj. śląskie, Polska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wielkość bezrobocia w poszczególnych gminach naszego powiatu przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2. Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach powiatu tarnogórskiego wg stanu na dzień 31.12.2013 r.

Miasto / Gmina	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg stanu na 31.12.2013 r.				
	Ogółem	Kobiety	uprawnieni do zasiłku dla bezrobotnych	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	udział miasta/gminy w ogółem (%)
Powiat tarnogórski	6078	3317	637	206	x
Tarnowskie Góry	2829	1500	315	99	46,5%
Radzionków	696	408	69	16	11,4%
Zbrosławice	632	336	58	23	10,4%
Kalety	466	272	45	13	7,7%
Świerklaniec	444	229	52	23	7,3%
Miasteczko Śląskie	383	224	32	14	6,3%
Tworóg	316	187	30	6	5,2%
Ożarówice	192	100	20	5	3,2%
Krupski Młyn	120	61	16	7	2,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

W 2013 roku ruch bezrobotnych (napływ i odpływ) kształtował się następująco:

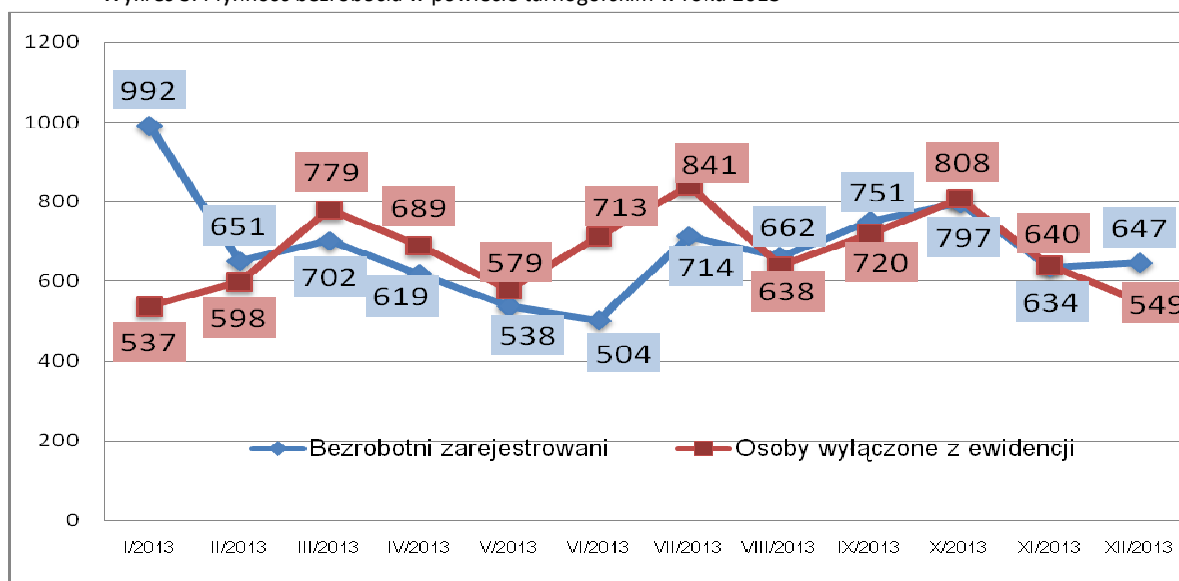
- ⇒ liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych wynosiła **8.211** osoby, w tym 3.949 kobiet. Poprzednio pracowało 6.693 nowo rejestrujących się bezrobotnych. Dotychczas nie pracowało 1.518 nowo rejestrujących się bezrobotnych (ruch bezrobotnych przedstawiono poniżej na wykresie 3).
- ⇒ z ewidencji wyłączono w okresie styczeń-grudzień 2013 roku **8.091** osób, przyczyny pozbawienia statusu osoby bezrobotnej przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3. Bilans bezrobotnych wyłączonych z ewidencji PUP Tarnowskie Góry w 2013 r.

podjęciem pracy		3.500 osób
w tym	podjęciem pracy niesubsydiowanej	3.039 osób
	podjęciem pracy subsydiowanej	461 osób
	w tym	
	w ramach prac interwencyjnych	96 osób
	w ramach robót publicznych	70 osób
	w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	121 osób
	w ramach dotacji na podjęcie działalności gospodarczej	174 osoby
rozpoczęciem szkolenia		161 osób
rozpoczęciem stażu		599 osób
rozpoczęciem przygotowania zawodowego dorosłych		17 osób
rozpoczęciem prac społecznie użytecznych		92 osoby
niepotwierdzeniem gotowości do pracy		2.721 osób
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej formy pomocy		263 osoby
dobrowolnej rezygnacji		240 osób
z innych przyczyn		498 osób

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Wykres 3. Płynność bezrobocia w powiecie tarnogórskim w roku 2013

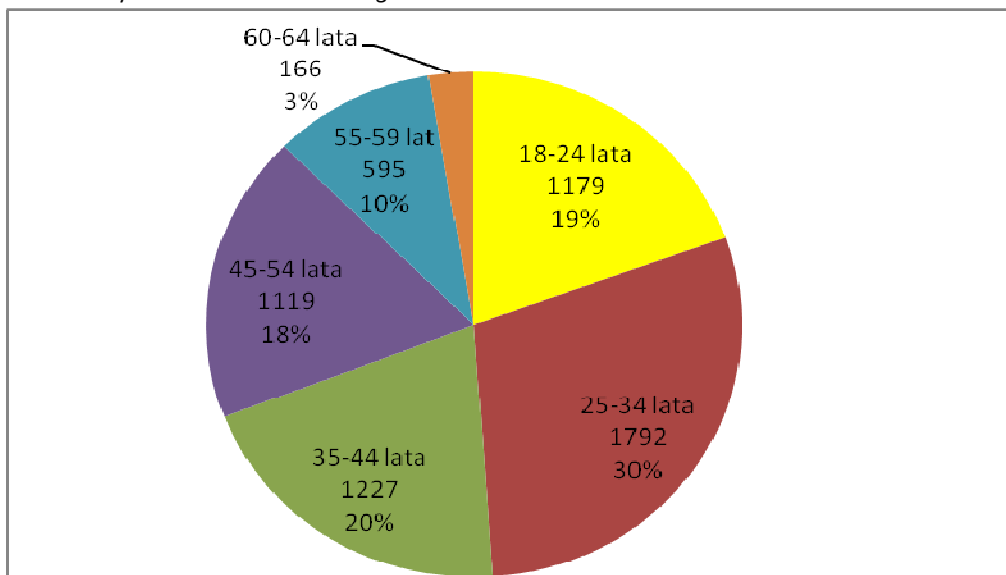
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

1.2. STRUKTURA BEZROBOTNYCH

Struktura zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach osób bezrobotnych w 2013 roku:

⇒ **osoby bezrobotne według wieku:**

Wykres 4. Bezrobotni według wieku – stan na 31.12.2013 r.

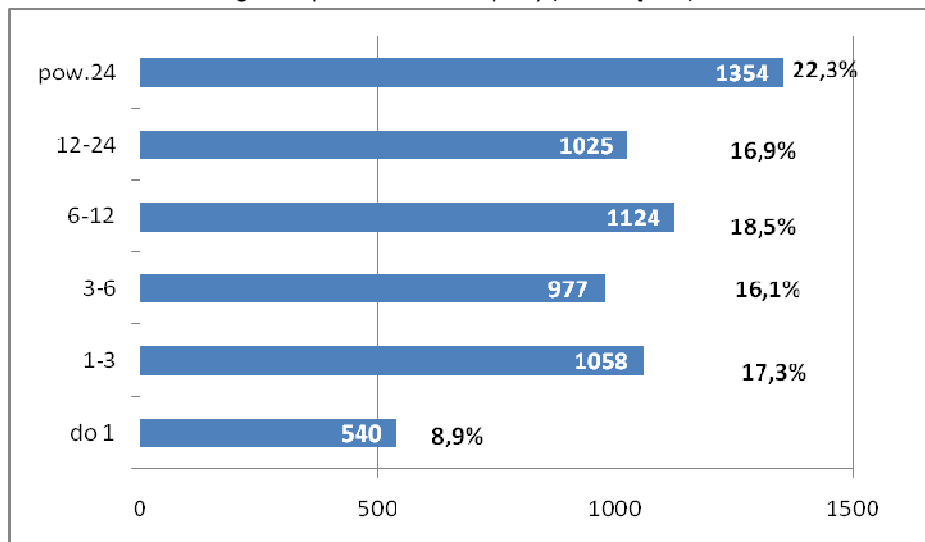

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Najliczniejszą grupę stanowiły osoby młode w wieku 18-34 lat – 49% (2.971 osób). Osoby w wieku powyżej 45 lat stanowiły 31% ogółu bezrobotnych (1.880 osób), w populacji tych bezrobotnych 761 osób to osoby w wieku 55 i więcej lat (w tym: 166 powyżej 60 lat).

⇒ **osoby bezrobotne według czasu pozostawania bez pracy:**

Wykres 5. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach) – stan na 31.12.2013 r.

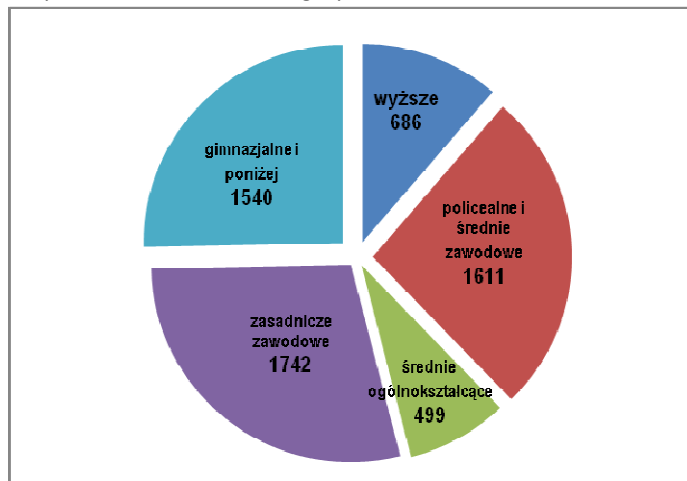

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Długość czasu pozostawania bez pracy ma dla bezrobotnych szczególne znaczenie, decyduje bowiem nie tylko o ich sytuacji ekonomicznej, ale wpływa również na postawę osób poszukujących pracy, często prowadzi do bierności zawodowej. Lokalny rynek pracy charakteryzował się 39,2% udziałem w ogólnej liczbie bezrobotnych, osób poszukujących pracy ponad rok (2.379 osób), w tym 22,3 % populacji pozostawało w ewidencji ponad 2 lata (1.354 osób).

⇒ **osoby bezrobotne według wykształcenia:**

Wykres 6. Bezrobotni według wykształcenia – stan na 31.12.2013 r.

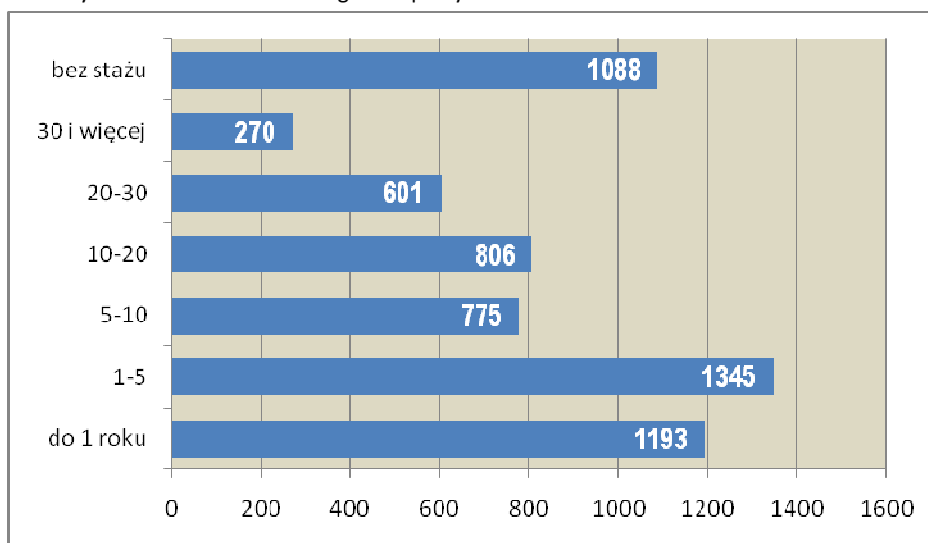

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Według stanu na dzień 31.12.2013 r. największą grupę stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem zawodowym (1.742 osoby, tj. 28,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych) oraz osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe (1.611 osób, tj. 26,5% ogółu bezrobotnych).

⇒ **osoby bezrobotne według stażu pracy:**

Wykres 7. Bezrobotni według stażu pracy – stan na 31.12.2013 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Na dzień 31 grudnia 2013 r. bezrobotni dotychczas nie pracujący stanowili 17,9% ogółu bezrobotnych (1.088 osób zarejestrowanych). Długoletnim stażem pracy (powyżej 20 lat) legitymowało się 14,3% bezrobotnych (871 osób zarejestrowanych).

BEZROBOTNE KOBIETY

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach utrzymuje się przewaga zarejestrowanych kobiet. Na dzień 31 grudnia 2013 roku bez pracy pozostawało **3.317** kobiet, co stanowi **54,6%** wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela 4. Liczba bezrobotnych kobiet w stanu na dzień 31 grudnia w latach 2008-2013

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Liczba zarejestrowanych kobiet	2.133	2.673	2.920	2.999	3.326	3.317
Udział procentowy kobiet do bezrobotnych ogółem	60,1%	54,9%	54,7%	56,0%	55,8%	54,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Ponadto według danych z końca grudnia 2013 r. bezrobotne kobiety stanowiły:

- 53,7% bezrobotnych uprawnionych do zasiłku;
- 54,5% bezrobotnych do 25 roku życia;
- 59,4% bezrobotnych długotrwale;
- 45,0% bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
- 53,7% bezrobotnych bez kwalifikacji;
- 60,3% bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego;
- 46,3% bezrobotnych bez wykształcenia średniego;
- 55,4% bezrobotnych niepełnosprawnych.

1.3. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY zgodnie z art. 49 USTAWY O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY

OSOBY DO 25 ROKU ŻYCIA

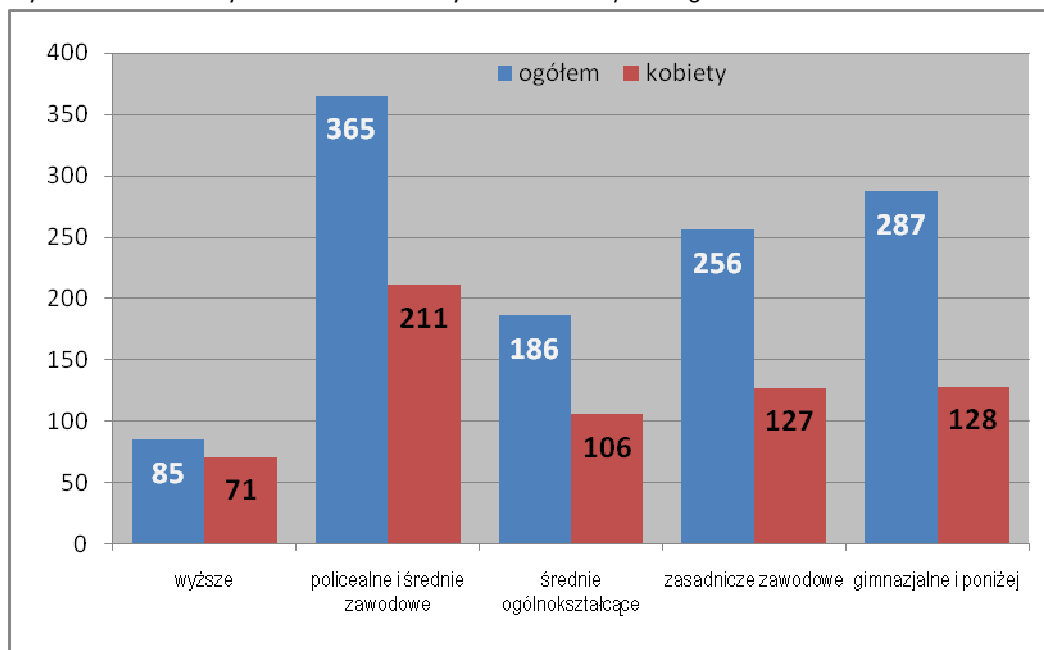
Na koniec 2013 roku w ewidencji osób bezrobotnych pozostawało **1.179** osób w wieku **do 25 roku życia**, w tym **643** kobiet. Osoby te stanowiły **19,4%** ogółu bezrobotnych na terenie powiatu tarnogórskiego.

Wśród osób bezrobotnych do 25 roku życia największą liczbę stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 31,0% ogółu. Następną grupę

stanowili bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 24,0% oraz z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 22,0%.

Osoby młode pozostające bez pracy od 1 do 6 miesięcy – łącznie stanowiły 63% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych do 25 roku życia.

Wykres 8. Struktura wykształcenia bezrobotnych do 25 roku życia – wg stanu na dzień 31.12.2013 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

OSOBY DŁUGOTRWALE BEZROBOTNE

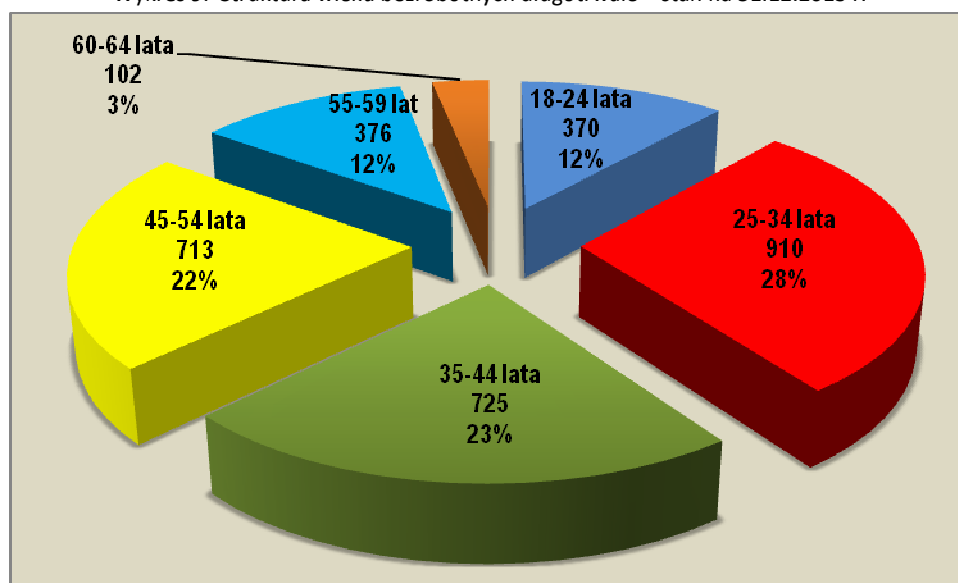
W powiecie tarnogórskim nadal utrzymuje się wysoki odsetek osób **długotrwale bezrobotnych** (52,6% ogółu bezrobotnych), czyli pozostających w ewidencji powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Na dzień 31.12.2013 r. w ewidencji urzędu pozostawało **3.196** osób długotrwale bezrobotnych, w tym **1.897** kobiet (59,4% ogółu długotrwale bezrobotnych). Największą grupę w tej kategorii tworzą osoby:

- **o niskich kwalifikacjach zawodowych** – z wykształceniem zawodowym – stanowią 30,8% osób bezrobotnych długotrwale (984 osób), drugą co do wielkości grupę stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej 29,2% (934 osób);
- **w wieku 25-34** – stanowią 28,5% tej kategorii
- **osoby w wieku 45+** - stanowią one 37,3% (1.191 osób).

Jak kształtuje się struktura bezrobotnych długotrwale w przekroju wieku obrazuje wykres:

Wykres 9. Struktura wieku bezrobotnych długotrwale – stan na 31.12.2013 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA

Na dzień 31 grudnia 2013 roku w urzędzie zarejestrowanych było **1.395** osób bezrobotnych **powyżej 50 roku życia**, co stanowi 23,0% ogółu bezrobotnych. Grupa ta charakteryzuje się:

- **długim czasem pozostawania bez pracy** – 50,9% ogółu osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia pozostawało w rejestrach tut. Urzędu co najmniej 12 miesięcy, w tym 34,8% pozostaje bez pracy powyżej 24 miesięcy;
- **niskim poziomem wykształcenia** – wykształcenie zasadnicze posiada 560 osób, wykształcenie gimnazjalne i poniżej posiada 416 osób, łącznie stanowią oni 69,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Tak duża ilość osób pozostających bez zatrudnienia przez okres dłuższy niż 1 rok wynika przede wszystkim z faktu utrudnionej aktywizacji tych osób niejednokrotnie ze względu na oczekiwania pracodawców dyskryminujące osoby bezrobotne ze względu na posiadany wiek (preferowane są osoby młodsze) lub niechęć osób w tym wieku do aktywizacji zawodowej.

BEZROBOTNI BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Do kategorii bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych zalicza się osoby nie posiadające kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku zarejestrowanych było **2.025** osób bezrobotnych **bez kwalifikacji zawodowych**, stanowiły one 33,3% ogółu bezrobotnych.

Wśród osób bez kwalifikacji zawodowych największy odsetek stanowią bezrobotni w kategoriach:

- **długim czasem pozostawania bez pracy** – 38,1% ogółu osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych pozostawało w rejestrach tut. Urzędu co najmniej 12 miesięcy, w tym 21,6% pozostaje bez pracy powyżej 24 miesięcy;
- **dotychczas niepracujący** (bez stażu pracy) – 30,5%;
- w **wieku 18-24** - 31,4 % oraz w **wieku 25-34** – 24,3%.

BEZROBOTNI BEZ DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO

Do kategorii bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego zalicza się osoby, które nie posiadają doświadczenia uzyskanego w trakcie zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 6 m-cy.

Na dzień 31.12.2013 roku zarejestrowane były **1.492** osoby bezrobotne **bez doświadczenia zawodowego**, stanowiły one 24,5% ogółu bezrobotnych.

Wśród osób bez doświadczenia zawodowego największy odsetek stanowią bezrobotni w kategoriach:

- z **wykształceniem gimnazjalnym i poniżej** – 516 osób, tj. 34,6% oraz wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - 396 osób, tj. 26,5%
- w wieku **18-24** – 747 osób, tj. 50,1% oraz w wieku **25-34** – 482 osób, tj. 32,3%.

BEZROBOTNI BEZ WYKSZTAŁCENIA ŚREDNIEGO

Na dzień 31.12.2013 roku w ewidencji bezrobotnych pozostawało **3.282** osób, które legitymują się wykształceniem niższym niż średnie, tj. 54,0% ogółu zarejestrowanych klientów PUP (z tego z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 1.742 osoby oraz gimnazjalnym i poniżej – 1.540 osób).

Wśród tej kategorii największy odsetek osób stanowią osoby w wieku 45-54 – 794 osób, tj. 24,2% , kolejne co do wielkości są grupy osób w wieku 35-44 – 743 osób, tj. 22,6% oraz osób w wieku 25-34 – 679 osób, tj. 20,7%.

BEZROBOTNI SAMOTNIE WYCHOWUJĄCY CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 18 ROKU ŻYCIA

Na dzień 31 grudnia 2013 roku w ewidencji urzędu pozostawało **538** osób bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, stanowiły one 8,9% ogółu bezrobotnych.

Wśród tej kategorii największy odsetek osób stanowią:

- pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy – 277 osób, tj. 51,5% ogółu bezrobotnych w tej kategorii,
- gimnazjalnym i poniżej – 233 osób, tj. 43,3% ogółu tej kategorii,
- w wieku 25-34 – 222 osób, tj. 41,3% ogółu tej kategorii,
- nieposiadający stażu pracy – 149 osób, tj. 27,7% ogółu bezrobotnych w tej kategorii.

BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI

Na dzień 31.12.2013 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach zarejestrowanych było **269** osób niepełnosprawnych (4,4%).

Tabela 5. Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych – wg stanu na dzień 31.12.2013 r.

wyszczególnienie		ogółem	w tym kobiety	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
				do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	powyżej 24
Stopień niepełnosprawności	znaczny	9	x	0	0	2	1	3	3
	umiarkowany	110		8	20	21	20	12	29
	lekki	150		4	23	11	23	36	53
Wiek	18-24	21	12	0	7	4	1	8	1
	25-34	33	17	3	7	2	7	5	9
	35-44	45	30	4	7	7	12	8	7
	45-54	83	55	1	14	11	11	17	29
	55-59	61	35	4	6	8	8	9	26
	60-64lata	26	x	0	2	2	5	4	13
Wykształcenie	wyższe	15	2	0	3	2	4	4	2
	policealne, śr. zawodowe	63		6	7	11	12	7	20
	śr.ogólnoksz.	19		0	6	2	3	1	7
	zasadnicze zawodowe	102		5	10	12	16	30	29
	gimnazjalne i poniżej	70		1	17	7	9	9	27
Staż pracy ogółem	do1roku	50	x	3	3	4	8	11	21
	1-5	36		0	7	5	5	5	14
	5-10	40		4	7	4	9	6	10
	10-20	49		1	6	8	8	8	18
	20-30	47		2	8	8	7	11	11
	30 i więcej	19		1	3	0	4	5	6
	bez stażu	28		1	9	5	3	5	5
	Ogółem			269	149	12	43	34	44

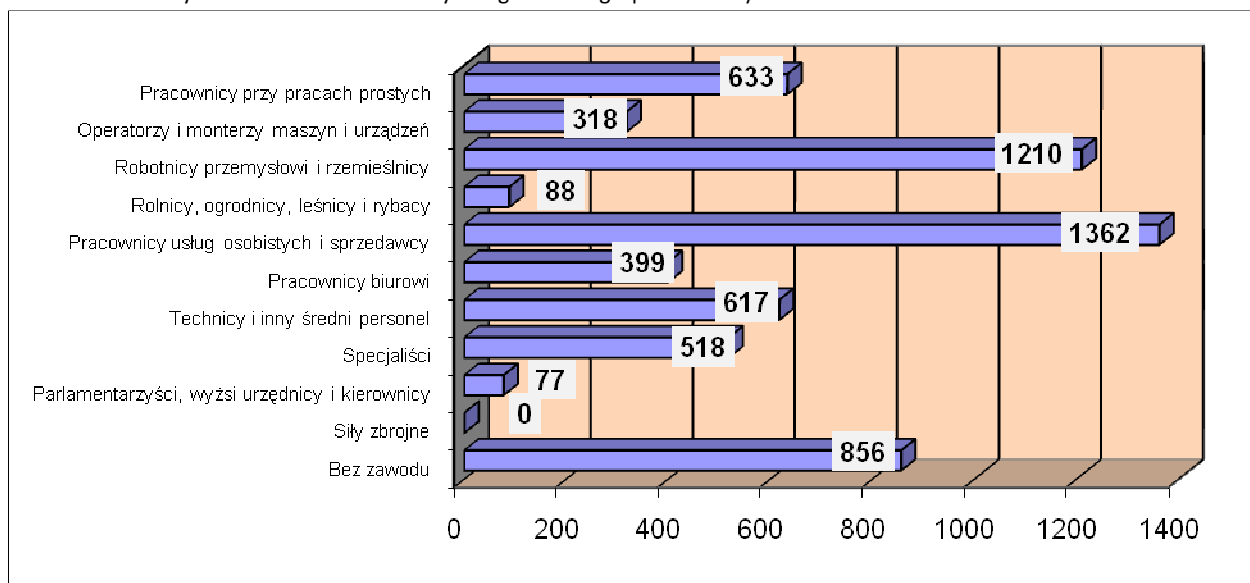
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

1.4. BEZROBOTNI WEDŁUG GRUP ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI

Na dzień 31 grudnia 2013 r. **5.222** osób bezrobotnych **posiadało zawód** (specjalność) – tj. 85,9%, natomiast **856** osoby **nie posiadały żadnego zawodu**, co stanowi 14,1% ogółu bezrobotnych.

Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie tarnogórskim według 10 grup zawodowych tzw. grup wielkich prezentuje wykres:

Wykres 10. Udział bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych – stan na dzień 31.12.2013 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Poniższe zestawienie prezentuje liczbę zarejestrowanych bezrobotnych według posiadanych zawodów (specjalności) z wyszczególnieniem grup wielkich i grup dużych „*Klasyfikacji zawodów i specjalności*”:

Tabela 6. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg grup zawodów – stan na dzień 31.12.2013 r.

Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani	
	stan na 31.12.2013	udział % w ogólnej liczbie bezrobotnych
Bez zawodu	856	14,08%
0 Siły zbrojne	0	0,00%
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	77	1,27%
11 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	15	x
12 Kierownicy ds. zarządzania i handlu	17	x
13 Kierownicy ds. produkcji i usług	25	x
14 Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	20	x

2 Specjaliści	518	8,52%
21 Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	103	x
22 Specjaliści ds. zdrowia	49	x
23 Specjaliści nauczania i wychowania	89	x
24 Specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania	166	x
25 Specjaliści ds. technologii informacyjno-komunikacyjnych	10	x
26 Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	101	x
3 Technicy i inny średni personel	617	10,15%
31 Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	218	x
32 Średni personel ds. zdrowia	109	x
33 Średni personel ds. biznesu i administracji	205	x
34 Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	47	x
35 Technicy informatycy	38	x
4 Pracownicy biurowi	399	6,56%
41 Sekretarki, operatorzy urzędów biurowych i pokrewni	202	x
42 Pracownicy obsługi klienta	57	x
43 Pracownicy ds. finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	120	x
44 Pozostali pracownicy obsługi biura	20	x
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	1362	22,41%
51 Pracownicy usług osobistych	502	x
52 Sprzedawcy i pokrewni	793	x
53 Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	19	x
54 Pracownicy usług ochrony	48	x
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	88	1,45%
61 Rolnicy produkcji towarowej	65	x
62 Leśnicy i rybacy	20	x
63 Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	3	x
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1210	19,91%
71 Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	293	x
72 Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	405	x
73 Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	37	x
74 Elektrycy i elektronicy	90	x
75 Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	385	x
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	318	5,23%
81 Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	190	x
82 Monterzy	35	x
83 Kierowcy i operatorzy pojazdów	93	x
9 Pracownicy przy pracach prostych	633	10,41%
91 Pomoce domowe i sprzątaczk	163	x
92 Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	6	x
93 Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	371	x
94 Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	36	x
95 Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0	x
96 Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	57	x
razem	6078	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

1.5. POSZUKUJĄCY PRACY

Termin „poszukujący pracy” oznacza osobę zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy niezatrudnioną lub zatrudnioną zgłaszającą zamiar i gotowość podjęcia innej pracy zarobkowej lub zatrudnienia w wyższym wymiarze czasu pracy.

W końcu 2013 roku w rejestrze tut. Urzędu pozostawało **111** osób poszukujących pracy, w tym 54 kobiet. W porównaniu do roku 2012 odnotowano wzrost o 1 osobę. Wśród tej grupy 61 osób (w tym 22 kobiety) posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

1.6. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADÓW PRACY W ROKU 2013

Panujący kryzys gospodarczy nie ominął tarnogórskiego rynku pracy. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach otrzymał w 2013 r. informacje o planowanych zwolnieniach w następujących zakładach pracy powiatu tarnogórskiego:

Tabela 7. Zakłady pracy z powiatu tarnogórskiego, które poinformowały o planowanych zwolnieniach w 2013 r.

Nazwa zakładu pracy	Zgłoszona ilość osób objęta zwolnieniem	Planowany okres zwolnień
GEKOPLAST S.A. Krupski Młyn	146	kwiecień-lipiec 2013
PKP PLK S.A. Z-d Linii Kolejowych w Tarnowskich Górach	31	wrzesień - grudzień 2013
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe QUARTEX Sp. z o.o.	69	sierpień 2013

Źródło: opracowanie własne PUP Tarnowskie Góry.

Do tut. Urzędu wpłynęły również informacje o planowanych zwolnieniach w zakładach pracy, które mają swoje siedziby w całej Polsce, a zatrudniają osoby zamieszkujące na terenie powiatu tarnogórskiego, w tym m.in.: PKO PB S.A., Telekomunikacja Polska S.A., PZU S.A., PZU Życie S.A., POLBITA Sp. z o.o. (Drogerie NATURA), MONTAN STAL Sp. z o.o., GTL Lot Usługi Lotniskowe Sp. z o.o., ORANGE Customer Service Sp. z o.o.

2. USŁUGI RYNKU PRACY

W ramach struktury Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach wyodrębniono *Centrum Aktywizacji Zawodowej* (CAZ) będące wyspecjalizowaną komórką organizacyjną PUP. Działy wchodzące w jego skład realizują zadania w zakresie usług, instrumentów oraz programów rynku pracy.

CAZ świadczy usługi: wspierające osoby bezrobotne i poszukujące pracy w uzyskaniu zatrudnienia, pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach, pozyskiwania ofert pracy.

2.1. POŚREDNICTWO PRACY

W 2013 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach wpłynęło **2629 miejsc (ofert) pracy**, w tym 1110 miejsc pracy subsydiowanej (staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace interwencyjne, roboty publiczne).

Z prowadzonej dokumentacji Działu Pośrednictwa Pracy wynika, że **1.066** osób bezrobotnych **podjęło zatrudnienie** po przedstawieniu im ofert pracy będących w dyspozycji PUP.

Dział Pośrednictwa Pracy w 2013 roku:

- **zorganizował 139 spotkań z bezrobotnymi w ramach giełd pracy i rekrutacji grupowych**, w których uczestniczyło **1.185 osób bezrobotnych**;
- **2.168 osób** bezrobotnych wezwano w celu przedstawienia możliwości podjęcia pracy;
- wydano **4460** skierowań do podjęcia pracy, odbycia stażu, przygotowania zawodowego, prac interwencyjnych bądź innych form aktywizacji zawodowej;
- **2.474 osób** objęto Indywidualnym Planem Działania

W 2013 roku PUP Tarnowskie Góry współpracował z **293 zakładami pracy**. Największą grupę stanowili pracodawcy z terenu miasta Tarnowskie Góry – **88**, Radzionkowa – **17**, Świerklańca – **15** i Kalet - **15**.

W dniu **16 kwietnia 2013** roku Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach zorganizował Targi Pracy. Spotkanie – przy licznych udziale osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz

osób zainteresowanych problematyką rynku pracy - odbyło się w Tarnogórskim Centrum Kultury. W Targach wzięły udział **54** podmioty i organizacje, wśród których znajdowało się:

- **25** pracodawców z terenu powiatu i miast ościennych,
- **10** urzędów pracy (w tym WUP Katowice oraz urzędy pracy z: Chorzowa, Będzina, Bytomia, Katowic, Piekar Śląskich, Lublińca, Zabrze, Gliwic),
- **4** jednostki szkoleniowe (Ośrodek Szkoleniowy ELPAX, NPKK Kursant, ZDZ o/Bytom, Centrum Edukacji Zawodowej CARGO),
- **3** szkoły (Centrum Kształcenia Ustawicznego, Zespół Szkół Chemiczno-Medycznych i Ogólnokształcących, Centrum Nauki i Biznesu ŻAK)
- **5** przedstawicielstwa Ochotniczych Hufców Pracy (OHP Pyskowice, OHP Radzionków, OHP Tarnowskie Góry, OHP Siemianowice Śląskie, OHP Chorzów)
- **4** organizacje współpracujące z publicznymi służbami zatrudnienia (ZUS Inspektorat Tarnowskie Góry, Wojskowa Komenda Uzupełnień z Gliwic, Izba Rzemieślnicza Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach, Fundacja Kawalerów Maltańskich)
- **2** agencje pośrednictwa pracy i pracy tymczasowej (TIGER Job, Promedica 24)
- **1** biuro karier (Akademickie Centrum Kariery Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach).

Pracodawcy, agencje pracy, wojewódzki i powiatowe urzędy pracy oraz hufce pracy uczestniczące w Targach miały do dyspozycji razem **1060** ofert zatrudnienia. Wolne wakaty oferowane na Targach koncentrowały się w przeważającej części w branżach: handlowej, umysłowej, prac fizycznych (różne stanowiska), gastronomicznej, budownictwa, przetwórstwa i obróbki metali, usług prozdrowotnych (opiekunowie) i innych w tym: operatorów maszyn i urządzeń, odzieżowej, stolarstwa oraz motoryzacji/transportu. Dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności dostępnych było **36** ofert pracy w różnych branżach i specjalnościach. Przedstawiciele Akademickiego Biura Karier Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach prezentowali bogatą ofertę praktyk i stażów studenckich.

W ramach sieci EURES świadczących usługi pośrednictwa pracy w krajach EU/EOG dostępnych było **105** miejsc zatrudnienia (upowszechniane przez WUP w Katowicach) w zawodach związanych z branżą umysłową (inżynierowie, mechanicy, menadżerowie różnych specjalności), opieką medyczną (opiekunowie), pracami fizycznymi w różnych zawodach, obróbki metali, gastronomią, budownictwem, usługach oraz innych specjalizacjach.

W dniu **24 kwietnia 2013** roku Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach współorganizował z PUP Bytom Targi Pracy, które odbyły się w CH AGORA w Bytomiu.

Opracowany został **„Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych”** za rok 2012, raport Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych za I półrocze 2013 r. oraz monitoring absolwentów szkół ponadgimnazjalnych za rok 2012.

Ponadto został opracowany **informator dla gimnazjalistów „Szkoły ponadgimnazjalne w powiecie tarnogórskim 2013/2014”**.

Dokumenty te są dostępne na stronie urzędu.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych i kształcenia zawodowego. Wszystkie dane wykorzystywane w monitoringu zawodów są opracowywane na podstawie statystyk gromadzonych przez urzędy pracy w oparciu o ujednolicone dla całego kraju „Zalecenia metodyczne” opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki i Pracy.

2.2. POŚREDNICTWO PRACY ZWIĄZANE ZE SWOBODNYM PRZEPŁYWEM PRACOWNIKÓW MIĘDZY PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO - SIEĆ EURES:

W okresie od 01.01.2013 r. do 31.12.2013 r. urząd pracy:

- dysponował **498 ofertami pracy za granicą**;
- podjął współdziałanie z instytucjami w zakresie działalności sieci EURES tj. Gminnymi Centrami Informacji, Biurami Karier, Ochotniczymi Hufcami Pracy, Agencjami Zatrudnienia oraz Instytucjami Szkoleniowymi - nawiązano 549 kontaktów z ww. instytucjami;
- **przedstawił 250 osobom** bezrobotnym oraz poszukującym pracy **oferty pracy za granicą** w różnych zawodach oraz informacje nt. działalności sieci EURES.

ZATRUDNIENIE CUDZOZIEMCÓW

Obowiązujące od połowy 2006 roku ułatwienia w zatrudnianiu cudzoziemców z państw takich jak Ukraina, Białoruś, Rosja, Gruzja spotkały się z pozytywnym oddźwiękiem wśród pracodawców z powiatu tarnogórskiego. Od 2009 r. można również zatrudniać cudzoziemców z Republiki Mołdowy. W 2013 roku zarejestrowanych zostało **997** oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom z państw Ukraina, Rosja, Białoruś, Republiki Mołdowy i Gruzji.

W 2013 r. przygotowanych zostało 7 opinii Starosty o sytuacji na lokalnym rynku w związku z powierzeniem pracy cudzoziemcom.

2.3. PORADNICTWO ZAWODOWE I INFORMACJA ZAWODOWA

Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa są usługą, która ma na celu udzielanie osobom bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, kierunku kształcenia, szkolenia oraz pracodawcom w doborze kandydatów do pracy i wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy. Powyższe cele były realizowane w formie:

- **porad indywidualnych**, z których skorzystało **767** osób. Przeprowadzono **1041** rozmów doradczych. W wyniku podjętych działań **304** osoby podjęły zatrudnienie.
- **indywidualnej informacji zawodowej** – udzielono jej **496 osobom**;
- **grupowej informacji zawodowej** do której skierowano 416 osób. Przeprowadzono **40 spotkań** z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy, w których wzięło udział **331** osób. Tematyka spotkań dotyczyła m.in. usług oferowanych przez PUP, realizowanych projektów, metod rekrutacji i selekcji pracowników, przedsiębiorczości.
- **grupowego poradnictwa zawodowego, gdzie** skierowano **143** osoby bezrobotne i poszukujące pracy. Zajęcia ukończyło **98** osób.

Przeprowadzono następujące zajęcia:

- 7 grup zajęciowych nt. „*Poznaj swój potencjał*”,
- 3 grupy zajęciowe nt. „*Mama w pracy*”,
- 7 grup zajęciowych nt. „*Własna firma – czy ja się do tego nadaję*”,

- 4 grupy zajęciowe nt. „*Nowe kwalifikacje – zmieniam, wybieram, planuję*”.

Po zakończeniu zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego **9** osób podjęło pracę.

- **poradnictwa zawodowego dla pracodawców**, z której skorzystało **3 pracodawców** w zakresie doboru kandydatów na zgłoszone stanowisko oraz pomoc w określeniu wymagań dotyczących stanowisk pracy.

Doradcy zawodowi przygotowywali wraz z pośrednikami pracy **Indywidualne Plany Działania (IPD)** dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych powyżej 180 dni od dnia rejestracji. Łącznie przygotowano je dla **2.474** osób bezrobotnych.

- w styczniu 2013 r. w ramach projektu „Młodzi na starcie” Poddziałanie 6.1.1 PO KL doradcy zawodowi realizowali usługę **poradnictwa zawodowego dla pracodawców**. Dla **3 pracodawców** przygotowali programy stażowe oraz przeprowadzili wstępny dobór kandydatów spośród osób bezrobotnych dla **2 pracodawców**. Uczestniczyli również w rozmowach rekrutacyjnych, stanowiąc wsparcie merytoryczne dla pracodawcy i pośrednika pracy.
- kwiecień – czerwiec 2013 r. - w ramach projektu „Twoje lepsze jutro” Poddziałanie 6.1.3 PO KL doradcy zawodowi przygotowywali i przeprowadzili spotkania informacyjne nt. „Równość szans na rynku pracy” dla uczestników projektu. Zorganizowano 8 spotkań, w których wzięło udział 118 uczestników projektu.
- wrzesień – listopad 2013 r. - w ramach projektu pn. „Gotowi do startu – staż!” Poddziałanie 6.1.1 PO KL doradcy zawodowi przygotowali i przeprowadzili zajęcia aktywizacyjne z uczestnikami projektu nt. „SMART na rynku pracy”. Zorganizowano 7 szkoleń dwudniowych, w których wzięło udział 75 uczestników.
- październik – grudzień 2013 r. w ramach projektu pn. „Kierunek przedsiębiorczość” Działanie 6.2 PO KL doradcy zawodowi przeprowadzili II etap rekrutacji do projektu, w tym z 48 osobami przeprowadzili testy predyspozycji przedsiębiorczych oraz rozmowę doradczą. Do projektu zakwalifikowały się 43 osoby, z którymi doradcy zrealizowali warsztaty i rozmowę doradczą przygotowując Indywidualne Plany Działania.
- w ramach projektów specjalnych dla osób do 30 roku życia „Młodzi kontra rynek pracy” oraz dla rodziców posiadających na utrzymaniu co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia „Mama, tata na etacie” doradcy zawodowi przeprowadzili rozmowy doradcze z uczestnikami programów. Celem rozmów była diagnoza sytuacji osób bezrobotnych,

wsparcie w zakresie ich działań edukacyjno-zawodowych, przygotowanie do kontaktów z pracodawcami.

- w ramach programu „JUNIOR” doradcy zawodowi udzielili wsparcia oraz towarzyszyli uczestnikom programu w okresie odbywania stażu. Wsparcia udzielono 5 osobom niepełnosprawnym z orzeczoną umiarkowaną i lekką stopniem. Celem spotkań było przygotowanie do podjęcia stażu poprzez nabycie wiedzy dotyczącej poruszania i zachowania się w nowym środowisku pracy, jak również obniżenie poziomu lęku związanego z nową sytuacją i rolą. Kolejne etapy obejmowały diagnozę deficytów w zakresie poruszania się na współczesnym rynku pracy, nabycie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych oraz możliwości rozwoju zawodowego.

Do ponadstandardowych działań Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach należy m.in. współpraca doradców zawodowych ze **szkołami** z terenu powiatu tarnogórskiego i **ośrodkami szkolno – wychowawczymi**.

W okresie sprawozdawczym odbyły się spotkania z młodzieżą następujących szkół:

- Zespół Szkół Budowlano – Architektonicznych w Tarnowskich Górach
- Wieloprofilowy Zespół Szkół w Tarnowskich Górach
- Zespół Szkół Leśnych i Ekologicznych w Brynku
- Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Radzionkowie
- Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Krupskim Młynie
- Gimnazjum im. Jana Pawła II w Świerklańcu
- Gimnazjum w Zespole Szkół w Kaletach
- Gimnazjum nr 3 w Tarnowskich Górach

Celem zajęć zawodoznawczych dla młodzieży jest wstępna preorientacja zawodowa. Wiedza ta ma prowadzić do świadomego i wolnego wyboru zawodu, a tym samym planowania indywidualnej kariery zawodowej.

Doradcy zawodowi starają się pomagać młodym osobom w poznaniu i wykorzystaniu własnego potencjału edukacyjnego oraz zawodowego, w sprecyzowaniu własnych możliwości i pragnień dotyczących przyszłej drogi edukacyjno-zawodowej. Doradcy zwracają również uwagę na czynniki decydujące o trafnym wyborze zawodu, na które składa się przede wszystkim znajomość samego siebie, czyli realistyczne spostrzeganie własnej osoby oraz umiejętność stawiania sobie celów i ich realizacji.

Podczas spotkań z klasami maturalnymi doradcy zawodowi przekazują informacje dotyczące funkcjonowania Urzędu Pracy oraz form wsparcia dla osób poszukujących pracy/bezrobotnych. Poruszane są również zagadnienia dotyczące sytuacji na rynku pracy, sposobów poszukiwania pracy, zasad pisania życiorysu zawodowego (CV) i listu motywacyjnego oraz elementów autoprezentacji i przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą.

W styczniu 2013 r. doradcy zawodowi wzięli aktywny udział w Szkolnym Dniu Przedsiębiorczości pn. „Bądź przedsiębiorczy” przygotowanym przez nauczycieli i młodzież Wieloprofilowego Zespołu Szkół w Tarnowskich Górach. W ramach ww. przedsięwzięcia przygotowali prezentację multimedialną pn. „Urząd Pracy – możliwości pozyskania środków finansowych na założenie własnej działalności gospodarczej”.

Wychodząc naprzeciw potrzebom wsparcia działań szkoły w zakresie orientacji zawodowej w dn. 11 marca 2013 r. zainicjowali spotkanie dla pedagogów, psychologów i szkolnych doradców zawodowych pracujących z młodzieżą szkół gimnazjalnych powiatu tarnogórskiego. Celem było przedstawienie sytuacji osób młodych na lokalnym rynku pracy, prognoz dotyczących zawodów przyszłości oraz przybliżenie instytucji rynku pracy realizujących zadania z zakresu poradnictwa zawodowego dla młodzieży uczącej się. Na spotkanie zaproszono również przedstawiciela Młodzieżowego Centrum Kariery w Katowicach.

W ramach działań Centrum Aktywizacji Zawodowej pracownicy Działu Poradnictwa Zawodowego i Klubu Pracy współorganizowali **Targi Pracy** odbywające się w Tarnogórskim Centrum Kultury. Zorganizowali punkt porad i informacji zawodowych, a także przygotowali materiały promujące działalność działu poradnictwa zawodowego i klubu pracy, pomagali przygotować dokumenty aplikacyjne osobom zainteresowanym. Przedstawili również prezentację nt. „Jak zaplanować karierę zawodową?”. Brali również udział w Targach pracy organizowanych wraz z Urzędem Pracy w Bytomiu.

Doradcy zawodowi przeprowadzili **zajęcia aktywizacyjne „Co? Gdzie? Jak? – możliwości aktywizacji zawodowej. Metody poszukiwania pracy”** w porozumieniu z pracownikiem Młodzieżowego Biura Pracy w Radzionkowie. Celem zajęć było przekazanie uczestnikom informacji dot. sytuacji na lokalnym rynku pracy, instytucji wspierających aktywizację zawodową oraz zapoznanie z metodami aktywnego poszukiwania pracy. Zorganizowano 4 spotkania, w których wzięło udział 38 osób.

W okresie sprawozdawczym doradcy zawodowi w trzech gminach naszego powiatu (Radzionków, Kalety, Tworóg) pełnili dyżury w **Punktach Informacyjno-Doradczych** wraz z pośrednikami pracy.

W lutym 2013 r. odbyło się **spotkanie z dyrektorami OPS** naszego powiatu, które dotyczyło omówienia realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Tarnogórskim oraz współpracy na rok 2013.

W ramach **V Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery**, którego inicjatorem jest Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej, pracownicy Działu poradnictwa zawodowego i klubu pracy zorganizowali następujące przedsięwzięcia:

- we wrześniu 2013 r. na terenie szkół ponadgimnazjalnych Powiatu Tarnogórskiego ogłosili konkurs - **“Zawody przyszłości”**. Uczestnicy przygotowywali swoje prace w dwóch kategoriach - prezentacji multimedialnej lub prezentacji plastycznej;
- 17 października 2013 r. zorganizowali **Dzień Otwarty Poradnictwa Zawodowego** podczas, którego przedstawiono zwycięzców konkursu oraz prezentację nt. *“Zawód z przyszłością - Twoim kluczem do kariery”* przygotowaną przez doradców zawodowych Urzędu Pracy oraz prezentację przygotowaną przez nauczycieli i uczniów Centrum Edukacji Ekonomiczno – Handlowej promująca innowacyjne kierunki kształcenia wprowadzane w szkole;
- zorganizowali również **Targi Edukacyjne**, w trakcie których młodzież mogła zapoznać się z ofertą edukacyjną uczelni wyższych, szkół policealnych oraz placówek szkoleniowych;
- dla Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Krupskim Młynie przygotowali i przedstawili prezentację nt. *„Planowania kariery zawodowej”*;
- dla Zespołu Szkół Budowlano – Architektonicznych w Tarnowskich Górach przygotowali prelekcję dot. poradnictwa zawodowego oraz udzielali porad indywidualnych.

W listopadzie 2013r. doradcy zawodowi w ramach Konferencji upowszechniającej i promującej działania podejmowane wobec osób osadzonych i opuszczających zakłady karne i areszty śledcze przedstawili **prezentację nt. „Praca doradcy zawodowego z osobami osadzonymi”**. Konferencja zorganizowana została przez Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Katowicach w ramach PO KL 2007 – 2013.

2.4. POMOC W AKTYWNYM POSZUKIWANIU PRACY - KLUB PRACY

W ramach działalności **Klubu Pracy** zorganizowano:

- jedno 3 tygodniowe **szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy**, w którym wzięło udział **11** uczestników;
- przeprowadzono 35 szkoleń w ramach **zajęć aktywizacyjnych**, na które skierowano 326 osób bezrobotnych i poszukujących pracy. W zajęciach wzięły udział **294** osoby.

Przeprowadzono szkolenia z następującej tematyki:

- 7 szkoleń nt. „*SMART na rynku pracy*”
- 6 szkoleń nt.: „*Samozatrudnienie – krok po kroku*”,
- 6 szkoleń nt.: „*Twarzą w twarz z pracodawcą – jak przygotować się do rozmowy z pracodawcą*”,
- 5 szkoleń nt. „*Asertywność w poszukiwaniu pracy*”,
- 4 szkolenia nt. „*Co? Gdzie? Jak? – możliwości aktywizacji zawodowej. Metody poszukiwania pracy*”,
- 2 szkolenia nt. „*Zarządzanie sobą w czasie*”,
- 2 szkolenia nt. „*Efektywne poszukiwanie pracy*”,
- 1 szkolenie nt. „*Szukam pracy przez Internet*”,
- 1 szkolenie nt. „*Narzędzia rekrutacji i selekcji pracowników*”,
- 1 szkolenie nt. „*Biznes plan. Istota reklamy w firmie*”.

Po zakończeniu zajęć **100** osób podjęło pracę.

Z pomocy Lidera Klubu Pracy w zakresie dostępu do informacji i elektronicznych baz danych dotyczących rynku pracy skorzystało **251 osób**.

2.5. ORGANIZACJA SZKOLEŃ

W roku 2013 PUP Tarnowskie Góry na **szkolenia zawodowe** skierował **161** osób, w tym 42 kobiety. Szkolenia ukończyło 155 osób.

Organizowano szkolenia indywidualne, w tym w ramach zawartych z zakładami pracy umów trójstronnych (w przypadku uprawdopodobnienia przez osobę bezrobotną, że po zakończeniu szkolenia zostanie zatrudniona przez zakład pracy na okres minimum 6 miesięcy). W ramach szkoleń grupowych zorganizowano wyłącznie szkolenie z zakresu przedsiębiorczości.

Szkolenia zorganizowano w ramach realizowanych przez PUP programów, ze środków krajowych Funduszu Pracy, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych: powyżej 50 roku życia, do 30 roku życia, programu specjalnego „Młodzi kontra rynek pracy”, programu specjalnego „Mama, tata na etacie”, a także w ramach program partnerskiego współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego „Kierunek przedsiębiorczość”.

Najwięcej, bo 53 osoby – kończące tę formę aktywizacji było w wieku 25-34 lata. Bezrobotni kończący szkolenia legitymowali się najczęściej wykształceniem policealnym lub średnim zawodowym – 55 osób.

Tabela prezentuje ilość osób bezrobotnych będących w „szczególnej sytuacji na rynku pracy” zgodnie z grupami wymienionymi w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, które ukończyły szkolenie:

Tabela 8. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, które ukończyły szkolenie w 2013 r.

Kategoria osób	Liczba osób przeszkolonych	odsetek
bezrobotni do 25 roku życia	45	29,03 %
długotrwale bezrobotni	41	26,45 %
bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	3	1,94 %
bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	25	16,13 %
bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	30	19,35 %
bez wykształcenia średniego	57	36,77 %
bezrobotni powyżej 50 roku życia	12	7,74 %
bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	5	3,23 %
bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia	0	x
bezrobotni niepełnosprawni	3	1,94 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Obszary tematyczne szkoleń były zróżnicowane. Poniższa tabela prezentuje ich podział.

Tabela 9. Obszary zawodowe szkoleń – rok 2013.

Obszar szkolenia bezrobotnych	Liczba osób, które ukończyły szkolenia	w tym kobiety
Sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	1	1
Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	2	2
Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	3	3
Informatyka i wykorzystanie komputerów	2	0

Technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów)	18	0
Architektura i budownictwo	8	1
Rolnictwo, leśnictwo , rybołówstwo	4	0
Opieka zdrowotna	4	3
Opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	6	5
Ochrona własności i osób	2	1
Usługi gastronomiczne	1	1
Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	2	2
Usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	65	2
Pozostałe usługi	3	1
Inne obszary szkoleń	34	19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

W ramach organizowanych szkoleń kierowano osoby m.in. na następujące szkolenia zawodowe:

- „Prawo jazdy różnych kategorii”,
- „Kwalifikacja wstępna na przewóz rzeczy i osób”,
- „Spawacz”,
- „Operator wózka widłowego”,
- „Operator koparko-ładowarki”,
- „Opiekun osób starszych i chorych”,
- „Uprawnienia SEP”,
- szkolenia z zakresu przedsiębiorczości.

3. INSTRUMENTY RYNKU PRACY

3.1. DOTACJE NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Bardzo popularną formą aktywizacji zawodowej są bezzwrotne **dotacje dla osób bezrobotnych na otwarcie własnej działalności gospodarczej**. Wysokość takiej dotacji zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wynosi 6-ciokrotność przeciętnego wynagrodzenia.

Osoby bezrobotne mogą z otrzymanych środków zakupić maszyny, urządzenia, meble i inne środki trwałe niezbędne do rozpoczęcia i prowadzenia działalności. Do 25% kwoty wnioskowanej przeznaczone może być na zakup niezbędnego towaru. Istnieje również możliwość przeznaczenia 20% wnioskowanej kwoty na pokrycie kosztów pomocy prawnej. Przyznanie środków determinuje nie tylko dobry pomysł na własny „biznes”, ale przede wszystkim spełnienie wymagań formalno-prawnych.

W roku 2013 Urząd Pracy udzielił **174** jednorazowych **dotacji** dla osób bezrobotnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej, w tym dla **83** kobiet.

Najczęściej bezrobotni podejmowali działalność w zakresie:

- usług ogólnobudowlanych i remontowo-budowlanych;
- usług fryzjerskich i zabiegów kosmetycznych;
- handlu detalicznego;
- nauki języków obcych,
- usług krawieckich,
- pośrednictwa w obrocie nieruchomości.

Urząd finansował przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerw Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych: powyżej 50 roku życia, do 30 roku życia, spełniających warunków art. 49 ustawy, programów specjalnych „Młodzi kontra rynek pracy”, „Mama, tata na etacie”, a także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu „Twoje lepsze jutro”.

Tabela 10. Liczba udzielonych dotacji w roku 2013 wg miejsca zamieszkania osoby bezrobotnej ubiegającej się o dotację.

Miasto/Gmina	Ilość
Tarnowskie Góry	92
Kalety	8
Świerklaniec	21
Radzionków	13
Miasteczko Śląskie	9
Zbrosławice	9
Ożarowice	12
Tworóg	8
Krupski Młyn	2
Razem	174

Źródło: Opracowanie własne PUP Tarnowskie Góry

3.2. REFUNDACJE WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY

Zakłady pracy przy zatrudnianiu osób bezrobotnych mogą skorzystać z **refundacji wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego**. Wysokość refundacji określona jest w ustawie i wynosi aktualnie maksymalnie **6-krotność wysokości przeciętnego wynagrodzenia**. Aby zakład pracy mógł ubiegać się o ww. formę pomocy musi istnieć na rynku przez okres co najmniej 6 miesięcy, natomiast zrefundowane stanowisko pracy musi zostać utrzymane przez okres 24 miesięcy.

W roku 2013 Urząd zrefundował koszty wyposażenia lub doposażenia **121 stanowisk pracy** dla skierowanych bezrobotnych, w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerw Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych: do 30 roku życia, powyżej 50 roku życia, spełniających warunek art. 49 ustawy, programów specjalnych „Młodzi kontra rynek pracy” oraz „Mama, tata na etacie”.

Z przeprowadzonych kontroli wynika, że stanowiska są utworzone zgodnie z warunkami określonymi w zawartych z pracodawcami umowach. Pracodawcy dokonali zakupów niezbędnego wyposażenia stanowiska pracy zgodnie ze szczegółowymi specyfikacjami.

3.3. STAŻ

Staż to jedna z form aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, pozwala osobom bezrobotnym na zdobycie doświadczenia zawodowego oraz nabycie nowych kwalifikacji zawodowych.

W 2013 r. **772** osoby, w tym **555** kobiet, odbywały **staż** zorganizowany u pracodawców. Do odbycia stażu urząd skierował **599** osób, w tym **420** kobiet, zaś 173 osoby kontynuowały staż rozpoczęty w 2012 roku.

Urząd finansował staże w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerw Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych: powyżej 50 roku życia, do 30 roku życia, programów specjalnych „Młodzi kontra rynek pracy” oraz „Mama, tata na etacie”, a także ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizowanego projektu „Twoje lepsze jutro”.

Poniższa tabela obrazuje w jakich obszarach zawodowych osoby bezrobotne zakończyły odbywanie stażu:

Tabela 11. Obszary zawodowe, w których bezrobotni zakończyli odbywanie stażu

Wyszczególnienie	Osoby które zakończyły staż	Wyszczególnienie	Osoby które zakończyły staż
Sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	4	Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	5
Nauki humanistyczne (bez języków obcych) i społeczne (w tym: ekonomia, socjologia, psychologia, politologia, etnologia, geografia)	2	Weterynaria	2
Języki obce	1	Opieka zdrowotna	14
Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	63	Opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi i wolontariat)	12
Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	20	Ochrona środowiska	3
Zarządzanie i administrowanie	2	Usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	3
Prace sekretarskie i biurowe	180	Usługi gastronomiczne	32
Prawo	4	Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	32
Nauki o życiu i nauki przyrodnicze (w tym biologia, zoologia, chemia, fizyka)	1	Usługi krawieckie, obuwnicze	6
Matematyka i statystyka	1	Usługi stolarskie, szklarskie	5
Informatyka i wykorzystanie komputerów	10	Usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy)	1
Technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów)	27	Pozostałe usługi	19
Górnictwo i przetwórstwo przemysłowe (w tym przemysł spożywczy lekki, chemiczny)	4	Inne obszary zawodowe	66
Architektura i budownictwo	13		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

3.4. PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH

Przygotowanie zawodowe dorosłych to instrument aktywizacji w formie praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, realizowany bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą, według programu obejmującego nabywanie umiejętności praktycznych i wiedzy teoretycznej, zakończonego egzaminem.

Przygotowanie zawodowe dorosłych jest realizowane według programu ukierunkowanego na nabywanie umiejętności praktycznych oraz zdobywanie wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania zadań zawodowych, przygotowanego przez pracodawcę lub instytucję szkoleniową we współpracy z pracodawcą.

Do odbycia **przygotowania zawodowego dorosłych** skierowano **17 osób** w roku 2013, w tym **6 kobiet**. Ponadto 1 osoba kontynuowała odbywanie formy rozpoczętej w roku 2012. Organizację tej formy aktywizacji Urząd finansował w ramach realizowanego programu ze środków krajowych Funduszu Pracy.

3.5. PRACE INTERWENCYJNE

Prace interwencyjne zgodnie z ustawą oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, jeżeli zatrudnienie nastąpiło w wyniku umowy zawartej z Powiatowym Urzędem Pracy i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

W roku 2013 do odbycia prac interwencyjnych Urząd skierował **96 osób**, w tym **68 kobiet**. Ponadto 14 osób kontynuowało odbywanie tej formy rozpoczętej w roku 2012.

Organizacja prac interwencyjnych finansowana była w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerw Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych: powyżej 50 roku życia, do 30 roku życia, programów specjalnych „Młodzi kontra rynek pracy” oraz „Mama, tata na etacie”.

3.6. ROBOTY PUBLICZNE

W roku 2013 skierowano do pracy w ramach robót publicznych **70 osób** bezrobotnych, w tym **41 kobiet**. Ponadto 1 osoba kontynuowała zatrudnienie w ramach robót publicznych rozpoczętych w roku 2012.

Roboty publiczne zorganizowały samorządy gminne, były to najczęściej prace porządkowe na terenie gminy. Do wykonywania prac w ramach robót publicznych skierowano m.in.: 29 osób bez średniego wykształcenia, 31 osób długotrwale bezrobotnych, 39 osób powyżej 50 roku życia, 28 osoby bez kwalifikacji zawodowych.

Organizacja robót publicznych finansowana była w ramach realizowanych programów ze środków krajowych Funduszu Pracy, w tym dodatkowo pozyskanych środków w ramach rezerw Ministra Pracy i Polityki Społecznej na aktywizację zawodową bezrobotnych: powyżej 50 roku życia oraz spełniających warunek art. 49 ustawy, tj. m. in. długotrwale bezrobotnych.

3.7. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Prace społecznie użyteczne to forma aktywizacji osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających z pomocy społecznej i niejednokrotnie mających problemy z przystosowaniem zawodowym. Prace wykonywane są na użytek gminy, a liczba godzin pracy nie może przekraczać 10 tygodniowo. W 2013 roku Urząd zawarł porozumienia z następującymi gminami, na rzecz których prace społecznie użyteczne były wykonywane:

- Radzionków,
- Tworóg,
- Krupski Młyn,
- Ożarówice,
- Zbrostawice,
- Świerklaniec,
- Miasteczko Śląskie,
- Tarnowskie Góry.

W wyniku zawartych porozumień do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowano łącznie **92 osoby**, w tym 40 kobiet, które wykonywały m.in. prace porządkowe oraz remontowe na terenie swojej gminy.

3.8. FINANSOWANIE KOSZTÓW PRZEJAZDÓW DO MIEJSCA ZATRUDNIENIA, ODBYWANIA STAŻU, PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO DOROSŁYCH, SZKOLENIA

Finansowanie kosztów przejazdu to jeden z instrumentów rynku pracy wspierających podstawowe usługi rynku pracy.

Zwrotu kosztów dojazdu starosta może dokonywać z Funduszu Pracy – przez okres do 12 miesięcy – osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, przygotowanie zawodowe dorosłych, staż lub została skierowana na zajęcia z zakresu poradnictwa zawodowego na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy i dojeżdża do tych miejsc,
- uzyskuje wynagrodzenie w wysokości nieprzekraczającej 200% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Starosta może zwrócić również bezrobotnemu :

- koszt przejazdu do pracodawcy (i powrotu do miejsca zamieszkania) w przypadku skierowania bezrobotnego do pracodawcy, który zgłosił ofertę pracy, jeżeli siedziba tego pracodawcy znajduje się poza miejscem zamieszkania bezrobotnego,
- koszt przejazdu na badania lekarskie (i powrotu do miejsca zamieszkania), jeżeli na badania te bezrobotny został skierowany przez powiatowy urząd pracy i dojeżdża do tych miejsc,
- koszt przejazdu do miejsca wykonywania prac społecznie użytecznych i powrotu do miejsca zamieszkania lub pobytu.

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach w 2013 roku wydatkował kwotę **37,9 tyś. zł** na zwrot kosztów dojazdu osobom bezrobotnym.

3.9. DODATKI AKTYWIZACYJNE

Dodatek aktywizacyjny, to świadczenie, przysługujące bezrobotnym posiadającym prawo do zasiłku, którzy:

- w wyniku skierowania przez urząd pracy podjęli zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy i otrzymują wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę,
- z własnej inicjatywy podjęli zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

W przypadku, gdy w wyniku skierowania przez urząd pracy ww. osoba bezrobotna podejmuje zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę, może ubiegać się o dodatek aktywizacyjny w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę a otrzymanym wynagrodzeniem nie większym jednak niż 50 % zasiłku i przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

W przypadku, gdy ww. osoba bezrobotna z własnej inicjatywy podejmuje zatrudnienie lub inną pracę zarobkową może ubiegać się o dodatek aktywizacyjny w wysokości do 50 % zasiłku przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby bezrobotnemu zasiłek.

W 2013 roku Urząd wydatkował kwotę **205,2 tyś. zł** na finansowanie dodatków aktywizacyjnych dla **305** osób bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku, którzy podjęli zatrudnienie lub inną pracę zarobkową.

4. REALIZACJA ZADAŃ DOTYCZĄCYCH AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY

W 2013 roku Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach dysponował na aktywizację osób bezrobotnych środkami w wysokości **14.061,75 tys zł**.

Środki, które zostały przyznane powiatowi tarnogórskiemu na aktywizację osób bezrobotnych w ramach tzw. algorytmu to kwota **5.282,4 tys zł** oraz środki z PFRON – **211,52 tys zł**. Pozostała kwota to środki uzyskane w ramach dodatkowych projektów i konkursów:

1. **program specjalny pn. „Młodzi kontra rynek pracy” – 362,8 tys zł;**
2. **program specjalny pn. „Mama, tata na etacie” – 361,3 tys zł;**
3. **program aktywizacji zawodowej bezrobotnych powyżej 50 roku życia – 320,9 tys zł;**
4. **dwa programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia – 720,0 tys zł;**
5. **dwa programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych spełniających warunek art. 49 ustawy – 452,0 tys zł;**
6. **projekt systemowy „Twoje lepsze jutro” Poddziałanie 6.1.3 PO KL – 4.493,7 tys zł**
7. **projekt konkursowy „Młodzi na starcie” Poddziałanie 6.1.1 PO KL – 418,4 tys zł**
8. **projekt konkursowy „Gotowi do startu – staż!” Poddziałanie 6.1.1 PO KL – 552,68 tys zł**
9. **projekt „Kierunek przedsiębiorczość” Działanie 6.2 PO KL – 862,8 tys zł**
10. **„JUNIOR – program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych” – 23,25 tys zł**

W ramach powyższych środków ponad **1600** osób bezrobotnych skorzystało z różnych form aktywizacji zawodowej: staży, szkoleń, robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, przygotowania zawodowego dorosłych, dotacji na otwarcie własnej działalności gospodarczej oraz zatrudnienia w ramach refundowanego miejsca pracy.

Z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej zostały zrealizowane następujące programy:

1. **program specjalny pn. „Młodzi kontra rynek pracy”;**
2. **program specjalny pn. „Mama, tata na etacie”;**
3. **program aktywizacji zawodowej bezrobotnych powyżej 50 roku życia;**
4. **dwa programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia;**
5. **dwa programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych spełniających warunek art. 49 ustawy.**

1, 2. Program specjalny „Młodzi kontra rynek pracy” oraz Program specjalny „Mama, tata na etacie”.

W 2013 roku Urząd Pracy przygotował dwa programy specjalne, na których realizację otrzymał środki z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Programy specjalne mają na celu pomoc w przełamaniu barier utrudniających zatrudnienie osobom bezrobotnym, wobec których wcześniejsze działania aktywizujące nie przyniosły efektu w postaci zatrudnienia.

Program specjalny pn. **”Młodzi kontra rynek pracy”** skierowany był do osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia. Program ten miał na celu podniesienie konkurencyjności uczestników na rynku pracy poprzez nabycie doświadczenia zawodowego dzięki uczestnictwu w stażach oraz pracach interwencyjnych. Indywidualne porady z doradcą zawodowym miały na celu podniesienie samooceny i poczucia własnej wartości, pobudzenie kreatywności, aktywności oraz samodzielności w podejmowaniu działań zawodowych, nabycia umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Program specjalny charakteryzuje się tym, że umożliwia dodatkowo finansowanie elementów specyficznych wspierających zatrudnienie. Analizując bariery utrudniające zatrudnienie osobom bezrobotnym, głównie kobiet, tut. Urząd zaproponował jako element specyficzny wspierający zatrudnienie tzw. MULTIBON dla każdego uczestnika w wysokości do 1.000 zł, który umożliwił jego wykorzystanie w zakresie sfinansowania kosztów:

- a) edukacji (zakup fachowej literatury, podręczników branżowych, szkoleń, kursów w tym również prawa jazdy, studiów);
- b) profilaktyki zdrowotnej (usługi lekarskie i stomatologiczne);
- c) pokrycia niezbędnych kosztów związanych z prowadzeniem firmy (obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne, koszty księgowości, itp.);
- d) multimediiów (prasa, Internet, urządzenia multimedialne);
- e) wizażu (usługi fryzjerskie, kosmetyczne, ubiór);
- f) opieki nad dzieckiem/osobą zależną bez wymogu spełnienia warunku wynikającego z 45 ustawy.

Uczestnicy programu mogli korzystać z pomocy doradcy zawodowego i pośrednika pracy przez cały czas jego trwania aż do podjęcia zatrudnienia. Program realizowany był w okresie 16.05.2013 r. – 31.12.2013 r. Koszt realizacji całego programu to kwota **955,8 tys zł**, z czego środki rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej wyniosły 362,8 tys zł. Uczestnikami programu została grupa **90 osób**, z czego 54,5% stanowiły kobiety. Założenia programu przewidywały efektywność po jego zakończeniu na poziomie 65%.

W ramach programu zorganizowano następujące formy aktywizacji:

- a) **staż** dla **58** osób;
- b) **prace interwencyjne** dla **5** osób;
- c) **przeszkolono 11** osób z zakresu przedsiębiorczości i udzielono im jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej;
- d) **zrefundowano** koszty wyposażenia lub doposażenia **17 stanowisk pracy** dla bezrobotnych odbywających staż lub przygotowanie zawodowe.

Efektywność realizowanych działań przedstawia poniższa tabela:

Tabela 12. Efektywność realizacji programu specjalnego pn. „Młodzi kontra rynek pracy” w 2013 – stan na dzień 30.01.2014 r.

Rodzaj wsparcia	Liczba bezrobotnych uczestniczących w formie	Liczba osób, które ukończyły udział w programie	Liczba bezrobotnych podejmujących zatrudnienie	efektywność zatrudnieniowa w %
szkolenia z zakresu przedsiębiorczości + dotacja	11	11	11	100%
prace interwencyjne	5	5	5	100%
staż + refundacja	58	54	28	51,85%
refundacja	16	16	16	100%
RAZEM	90	86	60	69,76%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

Drugi program specjalny pn. „**Mama, tata na etacie**” skierowany był do bezrobotnych rodziców, posiadających na utrzymaniu co najmniej 1 dziecko w wieku do 6 lat. Celem programu było wsparcie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez zaktualizowanie przez nich praktycznych umiejętności i rozszerzenia doświadczenia zawodowego poprzez organizację staży i prac interwencyjnych. Indywidualne porady z doradcą zawodowym miały na celu podniesienie samooceny i poczucia własnej wartości, pobudzenie kreatywności, aktywności oraz samodzielności w podejmowaniu działań zawodowych, nabycia umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Program realizowano w okresie 16.05.2013 r. - 31.12.2013 r. na łączną kwotę **361,3 tys zł**, ze środków rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Program specjalny w pierwszej kolejności objął osoby, w stosunku do których wcześniej zastosowane usługi i instrumenty rynku pracy nie przyniosły oczekiwanych rezultatów i zgodnie z wytycznymi Ministra zakładał

efektywność na poziomie 60%. Uczestnikami programu została grupa **24** osoby, z czego kobiety stanowiły 79,2%.

W ramach programu podjęto następujące działania:

- a) zorganizowano **staż** dla **8** osób;
- b) do odbycia **prac interwencyjnych** skierowano **3** osoby;
- c) udzielono jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej dla **12** osób;
- d) **zrefundowano** koszty wyposażenia lub doposażenia **1 stanowiska pracy** dla bezrobotnych odbywających staż lub przygotowanie zawodowe;

Program „Mama, tata na etacie” przewidywał dla każdego z uczestników specyficzny element wspierający zatrudnienie tzw. MULTIBON w wysokości do 1.000 zł, który umożliwił jego wykorzystanie w zakresie sfinansowania kosztów:

- a) edukacji (zakup fachowej literatury, podręczników branżowych, szkoleń, kursów w tym również prawa jazdy, studiów);
- b) profilaktyki zdrowotnej (usługi lekarskie i stomatologiczne);
- c) pokrycia niezbędnych kosztów związanych z prowadzeniem firmy (obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne, koszty księgowości, itp.);
- d) multimediów (prasa, Internet, urządzenia multimedialne);
- e) wizażu (usługi fryzjerskie, kosmetyczne, ubiór);
- f) opieki nad dzieckiem/osobą zależną bez wymogu spełnienia warunku wynikającego z art. 45 ustawy.

Efektywność realizowanych działań przedstawia poniższa tabela:

Tabela 13. Efektywność realizacji programu specjalnego pn. „Mama, tata na etacie” w 2013 – stan na dzień 30.01.2014 r.

Rodzaj wsparcia	Liczba bezrobotnych uczestniczących w formie	Liczba osób, które ukończyły udział w programie	Liczba bezrobotnych podejmujących zatrudnienie	efektywność zatrudnieniowa w %
szkolenia z zakresu przedsiębiorczości + dotacja	12	12	12	100%
prace interwencyjne	3	2	2	100%
staż	8	7	7	100%
refundacja	1	1	1	100%
RAZEM	24	22	22	100 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

3. Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych skierowany do osób bezrobotnych pozostających w rejestrze bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach

co najmniej 6 miesięcy, **powyżej 50 roku życia**. Realizowany był w okresie 01.03.2013 r. - 31.12.2013 r. Kwota pozyskana na realizację programu w roku 2013 wyniosła **320,9 tys zł** i zgodnie z wytycznymi Ministra program zakładał 60% efektywność. Łącznie z uczestnictwa w programie skorzystały **42** osoby. W ramach powyższego zrealizowano następujące działania:

- a) **szkolenia** dla **6** osób,
- b) **staż** dla **9** osób,
- c) **prace interwencyjne** dla **6** osób,
- d) **roboty publiczne** dla **16** osób,
- e) udzielono jednorazowych środków na **rozpoczęcie działalności gospodarczej** **1** osobie,
- f) **zrefundowano** koszty wyposażenia lub doposażenia **4 stanowisk pracy** dla bezrobotnych.

Efektywność realizowanych działań przedstawia poniższa tabela:

Tabela 14. Efektywność realizacji programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych powyżej 50 roku życia w 2013 – stan na dzień 30.01.2014 r.

Rodzaj wsparcia	Liczba bezrobotnych uczestniczących w formie	Liczba osób, które ukończyły udział w programie	Liczba bezrobotnych podejmujących zatrudnienie	efektywność zatrudnieniowa w %
szkolenia	6	6	4	66,66%
prace interwencyjne	6	5	5	100%
roboty publiczne	16	15	11	73,33%
staż	9	9	6	66,66%
dotacje	1	1	1	100%
refundacja doposażenia stanowiska pracy	4	4	4	100%
RAZEM	42	40	31	77,50 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

- 4. W 2013 roku PUP realizował dwa programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych skierowane do osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowskich Górach, które **nie ukończyły 30 roku życia**.

- a) Pierwszy program skierowany były do osób bezrobotnych pozostających w rejestrze bezrobotnych Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach co najmniej

6 miesięcy. Realizowany był w okresie 01.03.2013 r. - 31.12.2013 r. Kwota pozyskana na realizację programu w roku 2013 wyniosła **680,0 tys zł** i zgodnie z wytycznymi Ministra program zakładał 60% efektywność. Łącznie z uczestnictwa w programie skorzystało **79** osób. W ramach powyższego zrealizowano następujące działania:

- **szkolenia dla 5 osób,**
- **staż dla 46 osób,**
- **prace interwencyjne dla 9 osób,**
- udzielono jednorazowych środków na **rozpoczęcie działalności gospodarczej dla 7 osób,**
- **zrefundowano** koszty wyposażenia lub doposażenia **12 stanowisk pracy** dla bezrobotnych

Efektywność realizowanych działań przedstawia poniższa tabela:

Tabela 15. Efektywność realizacji I programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych, którzy nie ukończyli 30 roku życia w 2013 – stan na dzień 30.01.2014 r.

Rodzaj wsparcia	Liczba bezrobotnych uczestniczących w formie	Liczba osób, które ukończyły udział w programie	Liczba bezrobotnych podejmujących zatrudnienie	efektywność zatrudnieniowa w %
szkolenia	5	5	4	80%
prace interwencyjne	9	9	8	88,88%
staż	46	42	21	50%
dotacje	7	7	7	100%
refundacja doposażenia stanowiska pracy	12	12	12	100%
RAZEM	79	75	52	69,33%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

- b) Drugi program dla osób do 30 roku życia realizowany był w miesiącu grudniu 2013 r. Kwota przypadająca na realizację programu w roku 2013 wyniosła **40,0 tys zł** i przeznaczona była na udzielenie jednorazowych środków na **rozpoczęcie działalności gospodarczej dla 2 osób.**

5. Dwa programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy realizowane w 2013 roku skierowane były do osób bezrobotnych spełniających warunek z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Do grupy tej należą:

- długotrwale bezrobotni,

- bezrobotni do 25 roku życia,
- bezrobotni po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego,
- bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
- bezrobotni niepełnosprawni.

Ich realizacja rozpoczęła się 1 lipca 2013 roku i trwała do końca grudnia 2013 r. łączna kwota pozyskana na realizację programów wyniosła **452,00 tys. zł**. Zgodnie z wytycznymi Ministra programy zakładały 100% efektywność. Łącznie w programach uczestniczyło **28 osób**.

W ramach powyższego zrealizowano następujące działania:

- roboty publiczne dla 7 osób,**
- udzielono jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej **16 osobom,**
- zatrudnienie otrzymało **5 osób w ramach refundowanego stanowiska pracy.**

Efektywność realizowanych działań przedstawia poniższa tabela:

Tabela 16. Efektywność realizacji programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2013 – stan na dzień 30.01.2014 r.

Rodzaj wsparcia	Liczba bezrobotnych uczestniczących w formie	Liczba osób, które ukończyły udział w programie	Liczba bezrobotnych podejmujących zatrudnienie	efektywność zatrudnieniowa w %
roboty publiczne	7	7	7	100 %
dotacje	16	16	16	100 %
refundacja wyposażenia stanowiska pracy	5	5	5	100 %
RAZEM	28	28	28	100 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

W ramach środków z **Europejskiego Funduszu Społecznego** realizowane były następujące projekty:

1. **„Twoje lepsze jutro”**
2. **„Młodzi na starcie”**
3. **„Gotowi do startu – staż!”**
4. **„Kierunek przedsiębiorczość”**

1. Projekt „Twoje lepsze jutro”

W związku z okresem programowania na lata 2007 - 2013, PUP w ramach złożonego wniosku o dofinansowanie projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Poddziałanie 6.1.3 pt. **„Twoje lepsze jutro”** uzyskał kwotę **4.493,7 tys. zł** - całość dofinansowana ze środków EFS. Realizacja projektu przypadała na okres 01.01.2013 r. – 31.12.2013 r. Celem projektu była aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Projekt realizowany był z myślą o poprawie sytuacji zawodowej osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Tarnowskie Góry, z uwzględnieniem osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, wymienionych w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Do grupy tej należały:

- osoby bezrobotne do 25 roku życia,
- długotrwale bezrobotni,
- bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
- bezrobotni niepełnosprawni.

Jako narzędzia realizacji projektu wykorzystano: staże oraz jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Realizacja programu pokazała, że zainteresowanie wsparciem jest duże i pozwoliła na rekrutację i wyłonienie grupy **420 uczestników**, w tym 273 kobiet.

Realizacja poszczególnych form wsparcia obrazuje tabela:

Tabela 17. Formy wsparcia beneficjentów projektu pn. „Twoje lepsze jutro” w roku 2013

Rodzaj wsparcia	Liczba bezrobotnych ogółem	PLAN
Staże	300	300
Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	120	110
OGÓŁEM	420	410

Źródło: opracowanie własne PUP Tarnowskie Góry

Na realizację projektu w roku 2013 wydatkowano łącznie 4.477,0 tys. zł. Wydatki na poszczególne formy aktywizacji w roku 2013 prezentuje poniższa tabela:

Tabela 18. Wydatkowanie środków w ramach projektu „Twoje lepsze jutro” w roku 2013 r.

Forma aktywizacji	Środki wydatkowane
Staże	2 006 034,09 zł
Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	2 470 994,30 zł
RAZEM	4 477 028,39 zł

Źródło: opracowanie własne PUP Tarnowskie Góry

2. Projekt „Młodzi na starcie”.

Z dniem 30 września 2013 r. zakończyła się realizacja projektu pn. „Młodzi nas starcie” finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach PO KL Priorytet VI *RYNEK PRACY OTWARTY DLA WSZYSTKICH*, Działanie 6.1. *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*, Poddziałanie 6.1.1 *Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy*.

Celem głównym projektu było podniesienie konkurencyjności na rynku pracy, nabycie doświadczenia zawodowego oraz wzrost umiejętności planowania kariery zawodowej osób bezrobotnych poprzez uczestnictwo w stażach. Na realizację ww. Projektu pozyskano kwotę dofinansowania w wysokości **418 421,22 zł**. W ramach realizowanego projektu 50 osób zostało skierowanych do odbycia stażu, w tym 37 kobiet. Organizacja staży zakończyła się z dniem 30 czerwca 2013 r. Realizacja Projektu pozwoliła osiągnąć efektywność zatrudnieniową na poziomie 68% wszystkich uczestników Projektu, tj. 34 osób.

Projekt miał na celu pobudzenie rynku oraz zwiększenie potencjału kadrowego na lokalnym rynku pracy. Organizacja staży w ramach Projektu pozwoliła na rozwój zawodowy osób młodych na terenie powiatu tarnogórskiego oraz wyposażyła ich w elementy atrakcyjne dla przyszłego pracodawcy, takie jak kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe.

3. Projekt „Gotowi do startu – staż!”

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach z dniem 1 sierpnia 2013 r. rozpoczął realizację projektu pn. „Gotowi do startu – staż!” w ramach Poddziałania 6.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Kwota dofinansowania uzyskana w ramach ww. Projektu wynosi **552 676,60 zł**.

Okres realizacji projektu - 01.08.2013 do 31.07.2014 r. Projekt skierowany jest do **70 osób bezrobotnych** (w tym 42 kobiet) w wieku do 25 lat zarejestrowanych w tut. Urzędzie. Celem głównym projektu jest podniesienie konkurencyjności na rynku pracy, nabycie doświadczenia zawodowego oraz wzrost umiejętności planowania kariery zawodowej osób bezrobotnych poprzez uczestnictwo w stażach. Na zakończenie realizacji Projektu zakłada się efektywność zatrudnieniową na poziomie min. 40% wszystkich uczestników Projektu, tj. 28 osób.

Organizacja staży w ramach Projektu pozwoli na rozwój zawodowy osób młodych na terenie powiatu tarnogórskiego oraz wyposaży ich w elementy atrakcyjne dla przyszłego pracodawcy, takie jak kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe. Dodatkowo każdy z uczestników wziął udział w warsztatach w siedzibie PUP z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy pn. „SMART na rynku pracy”. Warsztaty podzielone zostały na 2 moduły:

- a) teoretyczny, w którym poruszone zostały zagadnienia z zakresu planowania i etapów poszukiwania pracy;
- b) mini trening umiejętności interpersonalny.

4. Projekt „Kierunek przedsiębiorczość”

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach w okresie 01.06.2013 – 30.06.2015 r. realizuje w partnerstwie z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach wraz z 29 Powiatowymi Urzędami Pracy województwa śląskiego projekt pn. „Kierunek przedsiębiorczość” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 6.2 PO KL *Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia*,

którego celem jest pobudzenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych poprzez udzielenie wsparcia stymulującego podjęcie działalności gospodarczej.

Łączny budżet projektu to 39 500,00 tys zł, z czego PUP w Tarnowskich Górach **1 003,6 tys zł** (140,74 tys zł stanowi wkład własny Funduszu Pracy, 862,86 tys zł stanowi dofinansowanie z EFS).

Grupę docelową projektu stanowią osoby zarejestrowane jako bezrobotne, które są zainteresowane otwarciem działalności gospodarczej. Działania przewidziane w programie mają na celu pobudzenie aktywności zawodowej 43 osób bezrobotnych (w tym 19 kobiet) zarejestrowanych w PUP w Tarnowskich Górach poprzez udzielenie wsparcia stymulującego podjęcie działalności gospodarczej polegającego na:

- objęciu każdego z uczestników projektu Indywidualnym Planem Działania, ukierunkowanym na wskazanie potencjału przedsiębiorczego i możliwości wiążących się z podjęciem działalności gospodarczej,
- uczestnictwu w szkoleniu, którego celem będzie przekazanie kompleksowej wiedzy w zakresie przedsiębiorczości i prowadzenia własnej firmy,
- wsparciu indywidualnego doradcy świadczonym bezpośrednio po zakończeniu szkoleń, które pozwoli na indywidualne skonsultowanie założeń biznesplanu,
- udzieleniu bezzwrotnych dotacji na otwarcie własnej działalności gospodarczej dla 35 uczestników projektu.

W projekcie przewidziano udział co najmniej 45 proc. kobiet oraz 20 proc. osób do 30 roku życia.

W roku 2013 uczestnicy projektu zostali objęci Indywidualnym Planem Działania. Część uczestników projektu odbyła szkolenia z zakresu przedsiębiorczości w grudniu 2013 r. (11 osób), natomiast pozostali uczestnicy zostaną skierowani w styczniu 2014 r.

Zakres tematyczny szkoleń w części specjalistycznej został określony na podstawie analizy formularzy badających potrzeby szkoleniowe Uczestników Projektu, tj. Formularzy diagnozy potrzeb szkoleniowych i objął następujące zagadnienia:

1. Marketing i sprzedaż w firmie,
2. Rozliczenia z urzędem skarbowym – aspekty praktyczne,
3. E-biznes,
4. BHP w firmie,
5. Umiejętności menedżerskie i osobiste.

Doradztwo indywidualne świadczone będzie bezpośrednio po zakończeniu szkoleń. Celem doradztwa indywidualnego będzie przede wszystkim skonsultowanie założeń biznesplanu. Wypłata środków finansowych na otwarcie własnej działalności gospodarczej planowana jest w 2014 r.

Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)

W ramach środków PFRON tut. urząd realizował zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także program JUNIOR.

W 2013 roku na aktywizację osób niepełnosprawnych Rada Powiatu Tarnogórskiego ze środków PFRON przeznaczyła kwotę **211 522,62 zł**. Środki te przeznaczone były na:

- finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy;
- przyznanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej;
- dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej;
- finansowanie kosztów szkolenia i przekwalifikowania zawodowego osób niepełnosprawnych, w tym także poniesionych przez pracodawcę.

W 2013 roku zaktywizowano **23** osoby niepełnosprawne, w tym **7** osób odbyło **szkolenia** zawodowe, zaś **14** osób - **staż** zawodowy. Ponadto w ramach posiadanych środków **1** osoba otrzymała środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej oraz **1** uzyskała zatrudnienie na refundowanym stanowisku pracy.

Wydatki na poszczególne formy aktywizacji w roku 2013 prezentuje poniższa tabela:

Tabela 19. Wydatkowanie środków w ramach PFRON w roku 2013

Forma aktywizacji	Środki wydatkowane
Stáže	81 891,93 zł
Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	55 000,00 zł
Refundacja kosztów doposażenia stanowiska pracy	55 000,00 zł
Szkolenia	19 630,69 zł
RAZEM	211 522,62 zł

Źródło: opracowanie własne PUP Tarnowskie Góry.

Program „JUNIOR”

Dodatkowo Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach realizował program „**JUNIOR – program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych**”. Zgodnie z podpisaną umową na realizację ww. programu przeznaczona była kwota **23.250,00 zł** ze środków PFRON.

Adresatami programu były osoby z orzeczoną znaczną lub umiarkowaną stopniem niepełnosprawności w wieku do 25 lub w przypadku osób, które ukończyły szkołę wyższą - do 27 roku życia.

Celem programu było umożliwienie wejścia w życie zawodowe poprzez odbycie stażu, młodym osobom niepełnosprawnym.

W ramach programu realizowanego przez PUP do odbycia stażu skierowano **5 osób** niepełnosprawnych: 2 osoby z orzeczoną umiarkowaną oraz 3 osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności.

W ramach programu wypłacano środki finansowe:

- absolwentom, skierowanym na staż przez PUP, w formie dofinansowania będącego świadczeniem na rehabilitację zawodową. Wysokość dofinansowania wynosiła – w przypadku osób z orzeczoną lekkim stopniem niepełnosprawności 30 % najniższego wynagrodzenia, natomiast dla osób z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności 40 % najniższego wynagrodzenia. Świadczenie na rehabilitację zawodową wypłacane było dodatkowo oprócz stypendium przysługującego stażysty odbywającemu staż,
- doradcy zawodowemu za opiekę nad stażystą, w wysokości 10% najniższego wynagrodzenia,
- pracodawcy uczestniczącemu w programie – w postaci premii z tytułu odbycia stażu przez absolwenta, w wysokości: 10% najniższego wynagrodzenia w przypadku osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności lub 20% w przypadku osób z umiarkowaną stopniem niepełnosprawności (za każdy miesiąc odbytego przez absolwenta stażu).

Doradca zawodowy odpowiadający za przygotowanie osoby niepełnosprawnej do podjęcia pracy w ramach stażu zapewniał warunki odpowiednie do nawiązania kontaktu z osobą niepełnosprawną, przełamania jej wewnętrznych lęków i oporów. Ułatwił rozpoznanie zainteresowań i predyspozycji oraz określenie odpowiedniego rodzaju pracy, nawiązanie

kontaktu i współpracy z potencjalnym pracodawcą tej osoby oraz zapewnił sprawowanie pieczy nad odbywaniem stażu przez osobę niepełnosprawną.

Uczestnictwo w programie zwiększyło możliwości zawodowe bezrobotnych absolwentów oraz stworzyło szansę zatrudnienia i zdobycia doświadczenia zawodowego w ramach odbywanego stażu.

Efektem towarzyszącym realizacji programu było przełamanie barier psychologicznych pracodawców, związanych z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych. Po ukończeniu programu 2 osoby podjęły zatrudnienie.

Łączne koszty poniesione na realizację ww. programu przedstawia poniższa tabela:

Tabela 20. Formy wsparcia beneficjentów projektu „JUNIOR” w roku 2013

Nazwa świadczenia	kwota
Świadczenie na rehabilitację wypłacone stażystom	11 910,00 zł
Premia wypłacona doradcy zawodowemu za sprawowanie opieki nad stażystami	3 735,98 zł
Premia wypłacona pracodawcy	4 940,00 zł
RAZEM	20 585,98 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP Tarnowskie Góry

5. DODATKOWE DZIAŁANIA URZĘDU MAJĄCE NA CELU PODNIESIENIE JAKOŚCI OFEROWANYCH USŁUG

PROJEKT „Doświadczony pracownik – sprawny urząd”.

Z dniem 01.01.2013 r. Urząd Pracy rozpoczął realizację projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego projektu pn. „Profesjonalizm w Urzędzie” w ramach Priorytetu VI *RYNEK PRACY OTWARTY DLA WSZYSTKICH*, Działanie 6.1. *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*, Poddziałanie 6.1.2 *Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie*. Wniosek został oceniony pozytywnie i przekazany do dofinansowania.

Projekt dotyczy upowszechnienia do dnia 31.12.2014 r. pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego w powiecie tarnogórskim poprzez zatrudnienie 4 pośredników pracy oraz 2 doradców zawodowych. Projekt realizowany jest od 01.01.2013 r. do 31.12.2014 r.

Cele szczegółowe zostały określone jako:

- utrzymanie poziomu zatrudnienia pośredników pracy oraz doradców zawodowych określonego przez standardy usług rynku pracy;
- zwiększenie dostępności usług Urzędu na obszarze gmin powiatu (obsługa punktów informacyjno-doradczych);
- upowszechnienie Indywidualnych Planów Działania;
- pobudzenie aktywności zawodowej bezrobotnych;
- podniesienie profesjonalizmu i skuteczności usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego.

Wsparciem w ramach projektu został objęty zarówno PUP Tarnowskie Góry w zakresie wzmocnienia potencjału kadrowego, co umożliwiło to osiągnięcie standardów rynku pracy.

V OGÓLNOPOLSKI TYDZIEŃ KARIERY

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach uczestniczył w organizacji V Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery (OTK) którego inicjatorem jest Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej. W 2013 r. hasłem przewodnim było „**Odkryj talenty swojego dziecka**”. W nawiązaniu do tego hasła doradcy zawodowi tut. Urzędu przygotowali szereg wydarzeń z zakresu poradnictwa zawodowego dla młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych powiatu tarnogórskiego.

Zorganizowany został m.in. konkurs pn. „**Zawody przyszłości**” dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych powiatu tarnogórskiego pod honorowym patronatem Starosty Tarnogórskiego. Uczestnicy przygotowywali swoje prace w dwóch kategoriach - prezentacji multimedialnej lub prezentacji plastycznej. Konkurs miał na celu wykształcenie u młodzieży aktywnej postawy wobec życia zawodowego, a także miał podkreślić znaczenie świadomego podejmowania decyzji zawodowych. 17 października 2013 r. zorganizowano **Dzień Otwarty Poradnictwa Zawodowego** podczas, którego przedstawiono zwycięzców konkursu. Przedstawiono również prezentację nt. *“Zawód z przyszłością - Twoim kluczem do kariery”* przygotowaną przez doradców zawodowych Urzędu Pracy oraz prezentację przygotowaną przez nauczycieli i uczniów Centrum Edukacji Ekonomiczno – Handlowej promującą innowacyjne kierunki kształcenia wprowadzane w szkole.

Przedsięwzięciu towarzyszyły **Targi Edukacyjne**, w trakcie których młodzież mogła zapoznać się z ofertą edukacyjną uczelni wyższych, szkół policealnych oraz placówek szkoleniowych. Osoby chętne mogły skorzystać z fachowych porad doradców zawodowych.

Doradcy zawodowi przedstawili w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery młodzieży Ośrodka Szkolno–Wychowawczego w Krupskim Młynie prezentację nt. *„Planowania kariery zawodowej”*, zaś dla młodzieży Zespołu Szkół Budowlano – Architektonicznych w Tarnowskich Górach przygotowali prelekcję dot. poradnictwa zawodowego oraz udzielali porad indywidualnych.

BADANIA RYNKU PRACY

W 2013 r. wykonano kompleksowe badania lokalnego rynku pracy, które obejmowały zarówno charakterystykę powiatu tarnogórskiego jak również charakterystykę osób bezrobotnych i lokalnych pracodawców. Celem przeprowadzonych badań było opracowanie projektu powiatowego programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy.

URUCHOMIENIE SAMORZĄDOWEJ ELEKTRONICZNEJ PLATFORMY INFORMACYJNEJ (SEPI)

Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach w grudniu 2013 r. uruchomił system SEPI (Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej). Dzięki temu rozwiązaniu informatycznemu PUP może wymieniać dane (wystawiać zaświadczenia) z ośrodkami pomocy społecznej z dziewięciu gmin powiatu tarnogórskiego bez udziału klienta

w bezpieczny i szybki sposób. Dotychczasowe papierowe zaświadczenia będą mogły zostać zastąpione wersją elektroniczną co znacznie ułatwi i usprawni pracę, ograniczy wizyty klienta w instytucjach.

SYSTEM KOLEJKOWY

Rozwój teleinformatyki i nowoczesnych technik informacyjnych powoduje, że urządzenia multimedialne stają się popularnym narzędziem wykorzystywanym do obsługi klientów w wielu instytucjach i urzędach. Dlatego też, Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach usprawnił proces obsługi osób bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez uruchomienie systemu zarządzania ruchem klientów, popularnie nazywanego systemem kolejkowym. System pozwala na zachowanie zasady obsługi klientów wg kolejności przybywania, umożliwia również wykonanie analiz przepływu klientów. Elektroniczny system kolejkowy za pomocą dotykowego ekranu LCD drukuje bilety, które ułatwiają proces wyboru punktu obsługi w Urzędzie, z którego klient chce skorzystać. Czas niezbędny na oczekiwanie klient może wykorzystać na zapoznanie się z aktualnymi ofertami pracy, ulotkami lub innymi informacjami przeznaczonymi dla osób poszukujących pracy.

STRONA DLA NIEDOWIDZĄCYCH

W 2013 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach brał udział w projekcie pt. *„Wsparcie osób niepełnosprawnych w swobodnym dostępie do informacji i usług zamieszczonych w Internecie II”*. Projekt realizowany jest przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji. Celem głównym projektu jest wsparcie instytucji publicznych we wdrożeniu zasad dostępności serwisów internetowych dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

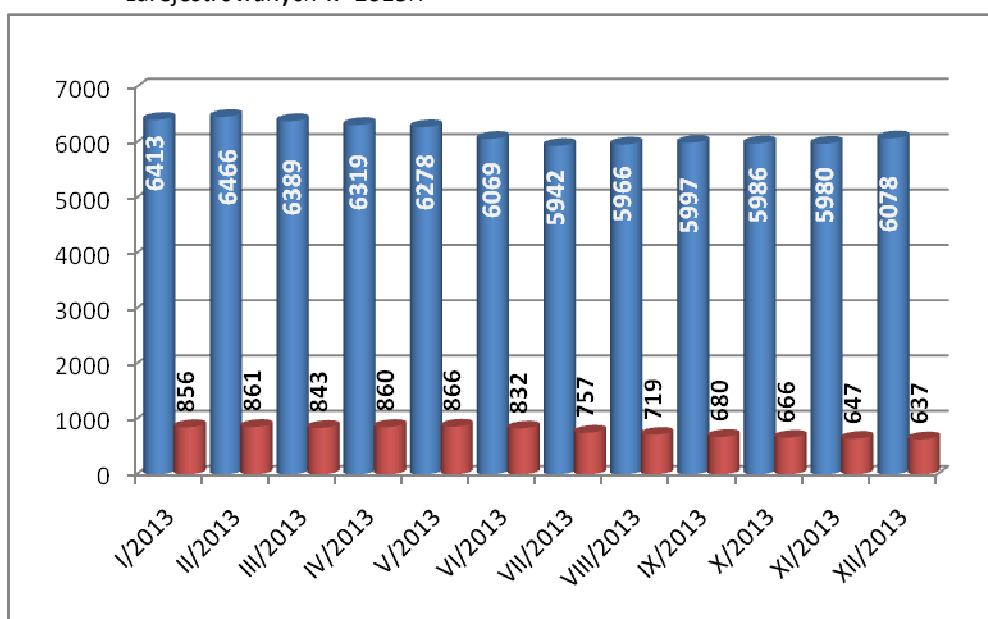
6. INFORMACJA DOTYCZĄCA EWIDENCJI BEZROBOTNYCH I ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU BEZROBOCIA ZA 2013 ROK

6.1 PASYWNE DZIAŁANIA URZĘDU OGRANICZAJĄCE SKUTKI BEZROBOCIA - BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU

Na dzień 31 grudnia 2013 r. w ewidencji urzędu figurowało ogółem **6.078** osób bezrobotnych, w tym **637** osób posiadających **prawo do zasiłku** dla bezrobotnych, co stanowiło 10,5% ogółu bezrobotnych (w 2012 roku – 12,3%).

Poniższy wykres prezentuje zestawienie osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych do ogólnej liczby zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w poszczególnych miesiącach 2013 roku:

Wykres 11. Liczba osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w porównaniu do ogółu zarejestrowanych w 2013r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PUP Tarnowskie Góry

6.2 POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE I ORZECZNICTWO PROWADZONE PRZEZ PUP – statystyka

Tabela 21. Wykaz wydanych przez Dział Ewidencji i Świadczeń w 2013 r. decyzji i zaświadczeń.

WYDANE DECYZJE ADMINISTRACYJNE ZA OKRES 01.01.2013 – 31.12.2013		
1.	Przyznanie statusu osoby bezrobotnej	8211
2.	Utrata statusu osoby bezrobotnej	7252
3.	Przyznanie stypendium za odbywany staż / przygotowanie zawodowe	777
4.	Ustalenie statusu – decyzje (zmiana, uchylene decyzji we własnym zakresie w postępowaniu wyjaśniającym)	1290
5.	Postanowienia – ustalenie statusu	25 9
WYDANE ZAŚWIADCZENIA ZA OKRES 01.01.2013 – 31.12.2013		
1.	Zaświadczenia o rejestracji i uprawnieniach do zasiłku	13543
2.	Zaświadczenia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	577
3.	Zaświadczenia o okresie i wysokości pobierania zasiłku (Rp-7)	53

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP Tarnowskie Góry

6.3 GMINNE PUNKTY INFORMACYJNO – DORADCZE

Punkty Informacyjno–Doradcze Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowskich Górach działają w ramach porozumień zawartych między Powiatowym Urzędem Pracy a samorządami poszczególnych gmin, tj.: Radzionkowa, Kalet, Miasteczka Śląskiego, Tworoga, Świerklańca, oraz Ożarówic. Zajmują się bezpośrednią obsługą osób bezrobotnych, informowaniem o usługach oferowanych przez PUP, dostarczaniem korespondencji dla osób bezrobotnych oraz przede wszystkim udostępnianiem ofert pracy, informacji o organizowanych szkoleniach. Punkty te zostały utworzone w celu umożliwienia osobom bezrobotnym łatwiejszego kontaktu z tut. Urzędem.

W wyznaczonych terminach w każdym z punktów czeka oddelegowany przez PUP pracownik. Grupa pracowników obsługująca te punkty współpracuje ściśle z pracownikami Ośrodków Pomocy Społecznej co pozwala na szybkie przeanalizowanie sytuacji socjalno - materialnej poszczególnych osób bezrobotnych i podjęcie właściwych decyzji dotyczących aktywizacji zawodowej naszych klientów.

PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI PUP W ROKU 2013

Ubiegły rok nie przyniósł poprawy na lokalnym rynku pracy. Zwiększyła się liczba bezrobotnych w porównaniu do roku 2012 (31.12.2012 r. - 5.958 osób bezrobotnych, 31.12.2013 – 6.078) oraz wzrosła wysokość stopy bezrobocia (grudzień 2012 - 11,6%, grudzień 2013 - 11,8%).

Zarejestrowano natomiast wzrost zgłoszonych do Urzędu ofert pracy. W 2013 r. do tut. Urzędu wpłynęło o 178 ofert więcej niż w 2012 r. (rok 2012 - 2451 ofert, rok 2013 - 2629). Jednocześnie zauważyć trzeba wzrost o 233 oferty ilości ofert subsydiowanych (2012 r. – 877 ofert, w 2013 r. -1110 ofert).

W 2013 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach podejmował działania mające na celu przeciwdziałanie skutkom kryzysu gospodarczego oraz inicjatywy mające na celu rozwój lokalnego rynku pracy. Pozyskano środki finansowe na realizację **14** programów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, w tym na programy specjalne, programy dla osób niepełnosprawnych, programy skierowane do osób bezrobotnych, które nie ukończyły 30 roku życia oraz do osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia. Projekty te finansowane były ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz ze środków krajowych. Łącznie na ich realizację Urząd wydatkował kwotę **14.061,75 tys. zł.** Wszystkie pozyskane środki były wykorzystywane bezpośrednio na aktywizację osób bezrobotnych.

Dzięki wsparciu przez PUP w Tarnowskich Górach ogółem zaktywizowano 1600 osób. Pozyskane środki skierowane były na wsparcie działań związanych z rozwojem przedsiębiorczości lokalnego rynku pracy; osoby bezrobotne uzyskały dotację na podjęcie działalności gospodarczej, pracodawcy utworzyli nowe miejsca pracy. Ponadto bezrobotni skorzystali ze staży, szkoleń, prac interwencyjnych, robót publicznych, a także przygotowania zawodowego dorosłych.

Urząd Pracy prowadzi bieżącą współpracę z samorządami gospodarczymi z terenu powiatu tarnogórskiego, dzięki czemu w sposób bardziej efektywny i powszechny dociera do środowiska przedsiębiorców i pracodawców ze swoją ofertą usług i instrumentów rynku pracy.

Spis tabel

Nr	Nazwa tabeli	strona
1	Liczba bezrobotnych zarejestrowanych wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2008-2013.	4
2	Liczba bezrobotnych w poszczególnych gminach powiatu tarnogórskiego	5
3	Bilans bezrobotnych wyłączonych z ewidencji PUP Tarnowskie Góry w 2013 r.	6
4	Liczba bezrobotnych kobiet wg stanu na dzień 31 grudnia w latach 2008-2013	9
5	Struktura bezrobotnych niepełnosprawnych – wg stanu na dzień 31.12.2013 r.	13
6	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wg grup zawodów wg stanu na dzień 31.12.2013 r.	14
7	Zakłady pracy z powiatu tarnogórskiego, które poinformowały o planowanych zwolnieniach w 2013 r.	16
8	Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, które ukończyły szkolenie w 2013 r.	26
9	Obszary zawodowe szkoleń - rok 2013.	26
10	Liczba udzielonych dotacji wg miejsca zamieszkania osoby bezrobotnej ubiegającej się o dotację	29
11	Obszary zawodowe, w których bezrobotni zakończyli odbywanie stażu	30
12	Efektywność realizacji programu specjalnego pn. „Młodzi kontra rynek pracy” w 2013 – stan na dzień 30.01.2014 r.	37
13	Efektywność realizacji programu specjalnego pn. „Mama, tata na etacie” w 2013 – stan na dzień 30.01.2014 r.	38
14	Efektywność realizacji programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych powyżej 50 roku życia w 2013 – stan na dzień 30.01.2014 r.	39
15	Efektywność realizacji I programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych, którzy nie ukończyli 30 roku życia w 2013 – stan na dzień 30.01.2014 r.	40
16	Efektywność realizacji programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2013 – stan na dzień 30.01.2014 r.	41
17	Formy wsparcia beneficjentów projektu pn. „Twoje lepsze jutro” w roku 2013	43
18	Wydatkowanie środków w ramach projektu „Twoje lepsze jutro” w roku 2013 r.	43
19	Wydatkowanie środków w ramach PFRON w roku 2013	46
20	Formy wsparcia beneficjentów projektu „JUNIOR” w roku 2013	48
21	Wykaz wydanych przez Dział Ewidencji i Świadczeń w 2013 r. decyzji i zaświadczeń	53

Spis wykresów

Nr	Nazwa wykresu	strona
1	Bezrobotni zarejestrowani w PUP Tarnowskie Góry w 2013 roku – stan w końcu miesiąca sprawozdawczego	4
2	Stopa bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2013 roku – powiat tarnogórski, woj. śląskie, Polska	5
3	Płynność bezrobocia w powiecie tarnogórskim w roku 2013	6
4	Bezrobotni według wieku – stan na 31.12.2013 r.	7
5	Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach) –stan na 31.12.2013 r.	7
6	Bezrobotni według wykształcenia – stan na 31.12.2013 r.	8
7	Bezrobotni według stażu pracy – stan na 31.12.2013 r.	8
8	Struktura wykształcenia bezrobotnych do 25 roku życia – wg stanu na dzień 31.12.2013 r.	10
9	Struktura wieku bezrobotnych długotrwale – stan na 31.12.2013 r.	11
10	Udział bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych – stan na 31.12.2013 r.	14
11	Liczba osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych w porównaniu do ogółu zarejestrowanych w 2013 r.	52